

Ζεφμινά

#21

εφημερίδα για τη διάδοση της αναρχικής σκέψης και δράσης | Πάτρα, Μάιος 2025

...στον αγώνα για την κοινωνική επανάσταση

"Εμείς. Θα χίνουμε φωτιά μέσα στον γάχο.
Λαός. Θα χίνουμε το φως μέσα στη νύχτα.
Εμείς. Θα σγάσουμε του ανήφορου το αδράχτι
που χνέει κάματο, υγροταγή και ήττα."

ΔΙΑΒΑΣΤΕ

σε αυτό το τεύχος

Όσο ο Νίκος Ρωμανός δεν είναι ελεύθερος, δεν είναι κανείς μας! σελ.2

Μερικές σκέψεις με αφορμή την πεζοδρόμηση της Μαιζώνος στην Πάτρα σελ.3

Τι πρόβλημα υπάρχει με την τέχνη; σελ.5

Λίγα λόγια για τον Αγώνα των Εργαζομένων στην Teleperformance σελ.7

Ευρώπη έτος μηδέν σελ.8

Οι νέες εκπαιδευτικές προτάσεις-μεταρρυθμίσεις και η ανεπάρκεια την μαθητικού κινήματος σελ.11

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Σ. ΔΗΜ. ΟΙΚ. ΚΑΛΑΠΟΘΑΚΗΣ
ΤΕΤΑΡΤΗ 7 ΙΟΥΛΙΟΥ 1948
Καθημερινή δημοκρατική εφημερίδα
Αριθμός φύλλου 3.157 - Αριθμός 3.157 - Βόλος 3 φύλλα
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΣ - Π. Η. ΤΣΙΜΠΙΔΑΡΟΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΣΤΗΣ: ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Β. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ

ΕΜΠΡΟΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΘΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΥΦΙΣΤΑΝΤΑΙ ΠΑΝΩΛΕΘΡΙΑΝ ΟΙ ΕΠΙΤΕΘΕΝΤΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΧΑΛΑΝΔΡΙΤΣΗΣ
15 Ιούλην 1948. Η μάχη της
Χαλανδρίτσας. Το αποκορύφωμα της
δράσης του ΔΣΕ στην Πελοπόννησο σελ.4

Το αναρχικό κίνημα και τα γεγονότα του
Haymarket σελ.6

Αντίσταση στον Μεγάλο Εποικισμό:
Ενα πολύτιμο ντοκιμαντέρ από τη
σωστή πλευρά της Ιστορίας

σελ.10

9ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ

ΑΝΑΡΧΙΚΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

& ανατρεπτικού

22-23-24 ΜΑΗ, ΠΛ. ΠΑΝΤΑΝΑΣΣΑΣ, ΠΑΤΡΑ

Όσο ο Νίκος Ρωμανός δεν είναι ελεύθερος, δεν είναι κανείς μας!

Γράφει η Χρύσα Λ.

«Από τα προάστια κι απ' τα γύρω χωριά
Αραβες και νέγροι βεδουίνοι με σπαθιά
Δεν είχαμε σκοπό να πάμε τόσο βαθιά
Μα κάποιος από μας στο δρόμο πέταξε τη
λέξη φωτιά»

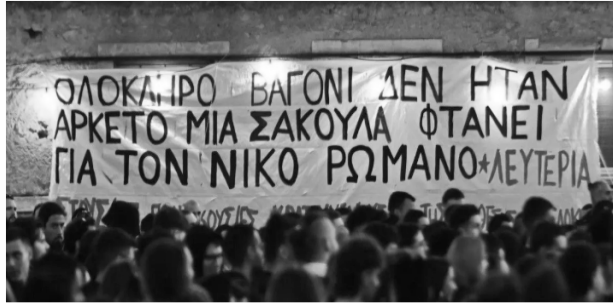
Νιώθω ότι κυριαρχεί μια αντίφαση μέσα μου. Αυτή που διαρκώς υπενθυμίζει ότι όταν γράφω για τον Νίκο Ρωμανό θα πρέπει να βγάλω τον Δεκέμβρη του '08 απ' τον πυρήνα της σκέψης μου, μιας και στα χρόνια που ακολουθήσαν ο Νίκος χάραξε τη δική του πολιτική πορεία, ενώ παράλληλα μου μοιάζει αδύνατον να καταφέρω να τον δω μακριά απ' τους στίχους αυτούς, που μας έβαλαν για μέρες στο αμφιθέατρο της Νομικής, με ορμή και οργή.

Ήταν οι μέρες που οι δρόμοι ήταν δικοί μας, που ήμασταν σίγουροι ότι είχαμε δίκιο και μπορούσαμε να καταλάβουμε ότι γράφουμε ιστορία, πως αδιαπραγμάτευτα ήμασταν στη σωστή της πλευρά. Η εικόνα της παντοδυναμίας του κράτους κατέρρευσε με πάταγο και εμείς μάθαμε πώς είναι να θρηνείς έναν αδερφό και πώς είναι να μη διανοείσαι ότι θα πληγώσουν τον άλλο. Ο Αλέξανδρος και ο Νίκος, για πολλές και πολλούς από εμάς έγιναν ένα πρόσωπο και δεν ήταν άλλο απ' αυτό της εξέγερσης.

“Για όσες κι όσους έχουν περάσει τα 30, εκείνος ο Δεκέμβρης, ήταν η αρχή της πολιτικοποίησης μας, που έσκαγε σαν μπουμπουόκι σε μια γλάστρα γεμάτη αγκάθια. Για τη γενιά του Δεκέμβρη, το ότι ο Νίκος Ρωμανός βρίσκεται σήμερα ξανά και άδικα στη φυλακή, είναι αβάσταχτο.”

Αργά το απόγευμα της Δευτέρας (18/11), άρχισαν να έρχονται τα πρώτα μηνύματα ότι ο Νίκος συνελήφθη από στελέχη της Αντιτρομοκρατικής Υπηρεσίας. Ο λόγος της σύλληψης του οφείλεται σε αποτύπωμά του που εντοπίστηκε σε μια πλαστική σακούλα σκουπιδιών που περιείχε όπλο και βρέθηκε κατά τη διάρκεια των ερευνών στα συντρίμια του διμερίσματος της οδού Αρκαδίας στους Αμπελόκηπους. Σύμφωνα πάλι με την Αντιτρομοκρατική, δεν βρέθηκε αποτύπωμά του Νίκου Ρωμανού στο συγκεκριμένο όπλο, ούτε σε κάποιο άλλο σημείο στον χώρο.

Έχει σημασία να γίνει μια αναδρομή εδώ, στο όχι και τόσο μακρινό 2019, όταν σε αντίστοιχη περίπτωση που βρέθηκε γενετικός τύπος ανθρώπου στον γεμιστήρα όπλου το οποίο αποτελούσε μέρος του συνόλου του οπλισμού σε υπόθεση που εμπίπτει σε τρομοκρατία, τόσο οι Αρχές όσο και η ίδια η Αντιτρομοκρατική Υπηρεσία θεώρησαν σωστά ότι δεν υπάρχει λόγος να αποδοθεί οποιαδήποτε

κατηγορία. Ο άνθρωπος, κλήθηκε να δώσει κατάθεση ως μάρτυρας κι όχι ως κατηγορούμενος.

Κάποια πιο κακοπροαίρετη από εμένα θα σκεφτόταν ότι μόλις πέντε χρόνια πριν, η εικόνα της κυβέρνησης δεν ήταν τόσο τραυματισμένη, ώστε να ανασύρει χιλιοπαιγμένες και ανέμπνευστες πρακτικές για να εντυπωσιάσει και να παραπλανήσει την κοινή γνώμη.

Ο Νίκος, όχι μόνο δεν κλήθηκε ως μάρτυρας, αλλά έπειτα από την απολογία του στις 22/11, οδηγήθηκε ξανά στη φυλακή, με μοναδικό στοιχείο ένα αποτύπωμα, σε μια πλαστική σακούλα, που τον φέρνει αντιμέτωπο με τέσσερα κακουργήματα, ανάμεσα τους και η συγκρότηση και ένταξη σε τρομοκρατική οργάνωση που δεν έχει όνομα, ούτε πράξεις στο ενεργητικό της και έχει συγκατηγορούμενους τα υπόλοιπα, κατά την Αντιτρομοκρατική, μέλη της οργάνωσης αυτής που συνελήφθησαν και προφυλακίστηκαν μετά την έκρηξη βόμβας στο διαμέρισμα της οδού Αρκαδίας στους Αμπελόκηπους, εκεί που έχασε τη ζωή του ο Κυριάκος Ξυμπτήρης.

Ο Νίκος Ρωμανός, στοχοποιείται για να χτιστεί το αφήγημα της Αντιτρομοκρατικής και της ηγεσίας του υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και με σύμμαχο πολλά ΜΜΕ, επενδύουν στον τρόπο που μεταφράζεται σε «επιτυχία» του πάντα χρήσιμου για κάθε κυβέρνηση, Μιχάλη Χρυσοχοϊδη.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η δήλωση της εκπροσώπου τύπου της ΕΛΑΣ, Κωνσταντίνας Δημογλίδου, λίγες ημέρες πριν τη σύλληψη του Νίκου, όταν εμφανίστηκε σε τηλεοπτικό σταθμό λέγοντας πως «η αντιτρομοκρατική θα μας εκπλήξει ευχάριστα». Πρέπει να είναι τουλάχιστον αφελής κάποιος που δεν βλέπει σύνδεση των λεγομένων της με όσα ακολούθησαν. Ακούραστα το κράτος, επιμένει να προσπαθεί να κατηγορήσει τον Νίκο Ρωμανό για τρομοκρατική οργάνωση, μετά το φιάσκο με τους Πυρήνες της Φωτιάς.

Κατά τη διάρκεια των ημερών του Πάσχα, ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών Σωτήρης Μπουγιούκος, ζήτησε την παράταση της προφυλάκισης για άλλο ένα εξάμηνο για τον Νίκο Ρωμανό και για όλους τους/τις πολιτικούς κρατούμενους/ες της υπόθεσης των Αμπελόκηπων. Ο ίδιος Εισαγγελέας που εισηγήθηκε την απαλλαγή των κατηγορούμενων αστυνομικών, που επιτέθηκαν με αγριότητα στον αιμόφυρτο Ζακ Κωστόπουλο, παραβλέποντας το βίντεο που είχε μπροστά του και αποδεί-

κνυε τη βαρβαρότητα που εκτυλίχθηκε στη Γλάδστωνος, προχώρησε σε μια ατεκμηρίωτη και πολιτικά υπαγορευμένη πρόταση που αποτελεί ουσιαστικά αντιγραφή των διαβιβαστικών της “αντι”τρομοκρατικής.

Ο Εισαγγελέας Σωτήρης Μπουγιούκος, κουρελιάζοντας ακόμα και τους νόμους του αστικού κράτους και το «τεκμήριο αθωότητας» δηλώνει ότι για τον Νίκο Ρωμανό «Λαμβανομένου εισέτι υπόψη το γεγονός ότι τα ως άνω αδικήματα (για τα οποία κατηγορείται) τελέστηκαν κατά χρόνο δοκιμασίας του ως άνω κατηγορουμένου μετά την υπ' όρων απόλυση του». Συλλογισμός βγαλμένος από τον 12ο όροφο της ΓΑΔΑ και από το Υπουργείο ΠΡΟ-ΠΟ, που μηχανορραφούν διώξεις με τη λογική του συνήθη ενόχου.

Αποκορύφωμα αποτελεί η προσθήκη στην εισαγγελική πρόταση ότι δεν έχει προκύψει κάποια αλλαγή στην προανακριτική διαδικασία από την μέρα που προφυλακίστηκε. Τι και αν βγήκαν προσφάτως τα αποτελέσματα των εγκληματολογικών εργαστηρίων και δεν βρέθηκε τίποτα άλλο. Η ουσία είναι μία και σαφής: το τεκμήριο της αθωότητας καταστρατηγείται και προκαταβάλλεται η ενοχή του Νίκου από πολύ αρχικό στάδιο.

Η εγκληματική και άδικη πολιτική, που δολοφονεί εκατοντάδες ανθρώπους σε Πύλο και Τέμνη, που αφήνει βιαστές να αλωνίζουν ζητώντας τον λόγο απ' τα θύματα, που οι νεκροί γίνονται απολογούμενοι και που τσουβαλιάζει ανθρώπους με υπερδιογκωμένα κατηγορητήρια μέσω του τρομονόμου 187 Α, φυλακίζει όποιον δεν συμβιβάζεται με την εγκληματική πολιτική της και το σύστημα αδικίας.

Μαζί με τον Νίκο Ρωμανό βρίσκονται στη φυλακή, η πολυτραυματίας Μαριάννα Μ. – η οποία μόλις μια ημέρα μετά από τη δεύτερη κατά σειρά επέμβαση που υπεβλήθη, οδηγήθηκε στις γυναικείες φυλακές του Κορυδαλλού. Η νοσηλεία της διακόπηκε ενώ είχε ακόμα ανοιχτά τραύματα στο πρόσωπο, δεν μπορούσε να περπατήσει, ούτε να αυτοεξυπηρετείται πλήρως – καθώς και η Δήμητρα Ζ., ο Δημήτρης και ο Α.Κ. – για ένα δακτυλικό αποτύπωμα επίσης.

Για το κράτος, η ιδεολογία του κάθε υποκειμένου αποτελεί ενοχή οδηγώντας άδικα στα κελιά όσους αγωνίζονται για μια άλλη κοινωνία.

Πριν δύο περίπου χρόνια κάναμε μια συνέντευξη με τον Νίκο Ρωμανό. Κλείνω με τα λόγια του: «Η αστική δικαιοσύνη είναι το ίδιο το βαθύ κράτος, δεν μπορεί να μεταρρυθμιστεί πόσο μάλλον να αλλάξει χαρακτήρα. Η μόνη δικαιοσύνη είναι του δρόμου που γκρεμίζει Βαστίλες και που ρίχνει τους άρχοντες απ' τους θρόνους που έχουν στρογγυλοκαθίσει. Αυτήν τη δικαιοσύνη υπερασπιζόμαστε εμείς και αυτή είναι η μόνη υπεύθυνη να κρίνει ανθρώπους πράξεις και επιλογές».

Μερικές σκέψεις με αφορμή την πεζοδρόμηση της Μαιζώνας στην Πάτρα

Γράφει η Μαρία Μ.

Η πεζοδρόμηση πολλών από τους κεντρικούς δρόμους της Πάτρας είναι ένα πολυσυζητημένο έργο. Πρώτη στάση στην υλοποίησή του υπήρξε η πεζοδρόμηση της Μαιζώνας, η οποία προχωράει με γοργούς ρυθμούς προς την ολοκλήρωση. Ακολουθούν φυσικά και άλλοι δρόμοι, προκειμένου να υλοποιηθεί το συνολικό σχέδιο, που αφορά ένα δίκτυο πεζοδρόμων συνολικού μήκους 6,5 χλμ, ενώ η Άνω Πόλη έχει ήδη πεζοδρομηθεί σχεδόν στο σύνολό της.

Πρόταση ποδηλατοδρόμων, πεζοδρομήσεων και λοιπών οδικών παρεμβάσεων, όπως προτείνονται από τη ΣΒΑΑ για τον Δήμο Πατρέων (Πηγή: Δήμος Πατρέων (2016), ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ Περιοχής παρέμβασης Αστικής Περιοχής Πάτρας του Δήμου Πατρέων, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ» 2014 – 2020).

Αυτές, μαζί με άλλες παρεμβάσεις - κάποιες από τις οποίες έχουν επίσης ολοκληρωθεί - περιλαμβάνονται στο σχέδιο “Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ)” του Δήμου Πατρέων, όπως ορίζεται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα» 2014-2020. Η συγκεκριμένη μελέτη περιλαμβάνει αυτό το δίκτυο πεζοδρόμων μαζί μ’ ένα δίκτυο ποδηλατοδρόμων, την πεζοδρόμηση της Άνω Πόλης, τη συντήρηση του θεάτρου Απόλλων, την ανακατασκευή κλιμάκων του ιστορικού κέντρου (Τριών Ναυάρχων, Γεροκωστοπούλου, Αγίου Νικολάου, Παντανάσσης, Πατρέως), την ενεργειακή αναβάθμιση της δημοτικής βιβλιοθήκης Πατρών, τη μετατροπή του Παλιού Νοσοκομείου σε Εκθεσιακό-Μουσειακό χώρο, την αποκατάσταση του παλιού Αρσακείου, την ολοκλήρωση της ανάπλασης της Γούβας, την ανάδειξη του ρωμαϊκού σταδίου και του ρωμαϊκού λουτρού, την ανάπλαση της περιοχής των Ζαρουχλείων και λοιπές δευτερεύουσες παρεμβάσεις. Ο σχεδιασμός αυτών των δράσεων έχει στόχο να αλλάξει άρδην την εικόνα της πόλης και ο συνολικός προϋπολογισμός για την υλοποίησή τους ανέρχεται σε περίπου 98.000.000 ευρώ.

Φυσικά οι αντιδράσεις στα έργα πεζοδρόμησης είναι πολλές και έχουν μονοπωλήσει τον δημόσιο διάλογο το τελευταίο διάστημα. Η αφετηρία όμως και η κατεύθυνση των πιο πολλών απ’ αυτές, τις καθιστά περισσότερο αντιδράσεις ρηχής πολιτικής αντιπαράθεσης και αντιπολίτευσης και λιγότερο ουσιαστικής

διεκδίκησης πρόσβασης στον δημόσιο χώρο για την κοινωνική πλειοψηφία.

Οι πεζόδρομοι, που έχουν ολοκληρωθεί μέχρι στιγμής, έχουν μεταμορφώσει την Πάτρα σε πόλη προσβάσιμη και ευχάριστη. Άλλωστε, η οδός Μαιζώνας, με τη σπουδαία αρχιτεκτονική κληρονομιά, έπρεπε να πεζοδρομηθεί, για να την παρατηρήσουμε διαβαίνοντας την. Επιπλέον, το αυτοκίνητο σε μια πόλη που περπατιέται από άκρη σε άκρη, είναι, εκτός από περιττό, ενοχλητικό και ρυπογόνο. Ακόμα και για όσους έρχονται από τους γύρω οικισμούς και τα προάστια, υπάρχουν δύο δωρεάν χώροι στάθμευσης στα άκρα της πόλης (Φάρος/νότιο πάρκο, Νόρμαν), ενώ έχει ενισχυθεί και η υπάρχουσα γραμμή του προαστιακού. Τα λεωφορεία της πόλης είναι αλήθεια πως αποτελούν μεγάλο αγκάθι, που όχι μόνο δεν διευκολύνει, αλλά δυσχεραίνει τη λειτουργία της, κι αυτό δύσκολα θα αλλάξει όσο παραμένουν στα χέρια (και στις τσέπες) ιδιωτών.

Το γεγονός πως κατά τη διάρκεια υλοποίησης κάθε έργου δημιουργούνται δυσκολίες στις λειτουργίες της πόλης είναι προφανές, φυσικό κι αναμενόμενο, όμως δεν μπορεί να είναι αυτός λόγος για να μην γίνει. Κι αν τέτοιου τύπου παράπονα είναι υπαρκτά δια στόματος ανθρώπων, που θέλουν να τριπλαπαρκάρουν έξω από το μαγαζί που θα πιούν τον καφέ τους, είναι γελοίο να χρησιμοποιούνται σαν πολιτικά επιχειρήματα από στόματα τοπικών παραγόντων.

“Για να κρίνουμε λοιπόν μία παρέμβαση στον αστικό χώρο δεν στεκόμαστε σε τέτοιου τύπου επιχειρήματα, αλλά στη μεγάλη εικόνα.”

Καταρχάς, η πεζοδρόμηση της Μαιζώνας δεν είναι μεμονωμένο έργο αλλά κομμάτι ενός δικτύου πεζοδρόμων για τη συνολική μετάλλαξη του κέντρου (και όχι μόνο). Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία, γιατί ο επανασχεδιασμός της πόλης, που εξελίσσεται σήμερα, γίνεται στα πρότυπα των παγκόσμιων νεοφιλελεύθερων κατευθύνσεων και για να απαντήσει στα διακυβεύματα που προκύπτουν. Άλλωστε, το σχέδιο με τις παρεμβάσεις που περιγράφηκαν, διαθέτει όλα τα τυπικά χαρακτηριστικά της νέας πολεοδομίας, όπως πεζοδρομήσεις, δίκτυα ποδηλατοδρόμων, κτίρια-σύμβολα της πόλης κ.ο.κ.

Ποια είναι όμως αυτά τα διακυβεύματα; Πόλεις επανασχεδιασμένες να εξυπηρετούν πολιτικά και οικονομικά συμφέροντα, ενώ ταυτόχρονα οι μεγάλες αναπλάσεις κρύβουν εκτοπισμένους και οδηγούν σε αυξήσεις στις τιμές των ακινήτων, αλλαγές χρήσεων και

φυσιογνωμίας. Ίσως να μην το βλέπουμε και ούτε το δούμε στο μέλλον με την ίδια ένταση ή με την ίδια βία σε σχέση με άλλες πόλεις, αλλά σε μεγάλο βαθμό αυτό φαίνεται ήδη να σηματοδοτεί από μόνη της η πεζοδρόμηση της Μαιζώνας.

Μετρώντας ελάχιστους μήνες ολοκλήρωσης ενός μόνο μέρους του έργου, τα άρθρα στα τοπικά μέσα ενημέρωσης για τα ενοίκια που εκτοξεύονται και για τα μικρομάγαζα που εκδιώχνονται έρχονται το ένα μετά το άλλο. Πιο συγκεκριμένα, σήμερα τα ενοίκια των καταστημάτων στην πεζοδρομημένη Μαιζώνας κυμαίνονται στα 5.000-6.000 Ευρώ, όταν στην οδό Κορίνθου φθάνουν στα μισά. Είναι προφανές πως αυτό, θα συμπαρασύρει τα ακίνητα στο σύνολό τους. Οι αυξήσεις στις τιμές των ακινήτων τους τελευταίους μήνες έχουν ήδη εξαναγκάσει κάποιους να μεταφέρουν τις επιχειρήσεις τους.

Ένας πεζόδρομος προσελκύει περισσότερους περιπατητές, που έχουν το χρόνο να χαζέψουν τις βιτρίνες και να αγοράσουν, με συνέπεια να αυξάνονται τα έσοδα των επιχειρήσεων που έχουν την έδρα τους σ’ αυτόν. Αυτή η “αναβάθμιση” όμως οξύνει τον ανταγωνισμό και οδηγεί μοιραία στην κατακόρυφη άνοδο της τιμής αγοράς ή ενοικίασης των καταστημάτων, με αποτέλεσμα τον εκτοπισμό των μικρών τοπικών επιχειρήσεων, που δεν δύνανται ν’ ακολουθήσουν. Πρόσκαιρα αυτό συμπαρασύρει και τις αντίστοιχες τιμές των κατοικιών, μέχρι να εκλείψουν κι αυτές, αφού σταδιακά το σύνολο του κέντρου θα προορίζεται αποκλειστικά για εμπορικές χρήσεις παροχής συγκεκριμένων υπηρεσιών και προϊόντων, καθώς και εστίασης και διασκέδασης.

Ο απώτερος στόχος βέβαια είναι η μετατροπή της πόλης σε τουριστικό πόλο, όπως συμβαίνει σε πολλές ελληνικές πόλεις που στρέφονται στην ακραία τουριστικοποίηση με κάθε τίμημα. Ήρθε λοιπόν και η σειρά της Πάτρας να παίξει αυτόν τον ρόλο, με τις πολεοδομικές παρεμβάσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω και την ταυτόχρονη αξιοποίηση της γεωγραφικής της θέσης και της θαλάσσιας σύνδεσής της με την Ιταλία. Αν και η τοπική οικονομία στηριζόταν μέχρι σήμερα από τον τεράστιο αριθμό φοιτητών, που κατοικούν στην πόλη, φαίνεται να αναπτύσσεται ένα νέο πεδίο μεγαλύτερης δυνητικά κερδοφορίας.

Άλλωστε, η τουριστικοποίηση, με το αντίστοιχο gentrification, προβάλλεται ιδιαίτερα ως σημαντικός παράγοντας οικονομικής ανάπτυξης. Τείνουν να εμφανίζονται σε μέρη, όπου η αγοραστική δύναμη των επισκεπτών, αντικαθιστά την έλλειψη τοπικής ζήτησης, με κλασικό παράδειγμα τις πόλεις της Νότιας Ευρώπης, όπου η άφιξη των επισκεπτών ανοίγει επενδυτικές ευκαιρίες στο δομημένο περιβάλλον. Όμως η τουριστική δραστηριότητα τείνει να υπερσυγκεντρώνεται γύρω από συ-

γκεκριμένα αξιοθέατα και σημεία τουριστικού ενδιαφέροντος, τις διαδρομές που τα συνδέουν και χρήσεις γης που την συνοδεύουν, όπως η αναψυχή, η εστίαση και το εμπόριο που απευθύνεται στους επισκέπτες. Εκτοπίζει τις υπηρεσίες και το εμπόριο, που απευθύνονται στους κατοίκους, και τελικά την ίδια την κατοικία. Πέρα από την απευθείας όχληση προς την κατοικία, που παράγει η αναψυχή, η μεγαλύτερη οικονομική αποδοτικότητα των τουριστικών χρήσεων στις εκάστοτε περιοχές

εκτοπίζει, τελικά, τις υπόλοιπες χρήσεις.

Με λίγα λόγια, δεν μπορούμε να δούμε καμιά μεμονωμένη παρέμβαση, αν δεν δούμε το σύνολο του σχεδιασμού. Και το μόνο σίγουρο είναι πως δεν μπορεί να υπάρξει κανένας σχεδιασμός προς όφελός της κοινωνικής πλειοψηφίας, όσο υπάρχει ένα κεφάλαιο που επιδιώκει να κερδοσκοπήσει απ' αυτόν. Δεν αρκεί μια προσεγμένη πεζοδρόμηση, που θα καλεί σ' έναν "χαλαρό" περίπατο και θα αναδεικνύει τα όμορφα κτίρια. Την ίδια στιγμή, αυτός ο

εξωραϊσμός θα επιφέρει περαιτέρω κερδοφορία επί της γης και αναγκαστικό εκτοπισμό σε προηγούμενους χρήστες.

Τελικά ο μόνος ανασχεδιασμός πόλης που θα γίνει για τις πραγματικές μας ανάγκες θα είναι αυτός που θα εκπονηθεί, θα υλοποιηθεί και θα αξιοποιηθεί από εμάς, το σύνολο των κατοίκων της, και σε μια κοινωνία που θα θέλει ελεύθερους ανθρώπους, ισότιμους στην πρόσβασή τους σ' αυτή.

Η μάχη της Χαλανδρίτσας

Γράφει ο Γιώργος Μπ.

Ο Δημοκρατικός Στρατός Πελοποννήσου (ΔΣΠ) ξεκίνησε τη δράση του το 1946 ως μια μικρή δύναμη των 250 περίπου μαχητών. Η δράση αυτής της ολιγάριθμης αλλά αξιόμαχης δύναμης, αν και ιδιαίτερα αξιόλογη, παραμένει σχετικά περιορισμένη και εκδηλώνεται κυρίως στις περιοχές του Ταυγέτου και του Πάρνωνα. Μετά την επίθεση, στις 13 Φλεβάρη του 1947, στις φυλακές Σπάρτης από όπου κατάφερε να απελευθερώσει 244 πολιτικούς κρατούμενους, ανάμεσα σε αυτούς και πολλά παλιά στελέχη του ΕΛΑΣ και του ΚΚΕ, ο ΔΣΠ διπλασιάζει τις δυνάμεις του και επεκτείνει τη δράση του σε ολόκληρη τη Μεσσηνία αλλά και την Αχαΐα. Μέχρι το 1948, έχει αυξήσει τις δυνάμεις του σε περίπου 3000 μαχητές και θέτει υπό τον απόλυτο έλεγχο του ολόκληρη σχεδόν την πελοποννησιακή ύπαιθρο. Καταφέρνει σημαντικά πλήγματα στις κυβερνητικές δυνάμεις (Εθνικό Στρατό [ΕΣ], Χωροφυλακή και παραστρατιωτικές/παρακρατικές οργανώσεις που τους συνδέδραμαν) οι οποίες έδειχναν ανίκανες να αντιμετωπίσουν τη δράση του. Το ίδιο συμβαίνει και στην περιοχή της Αχαΐας, όπου οι κυβερνητικές δυνάμεις προς τα τέλη του 1948 διατηρούν στην κατοχή τους μόνο τα Καλάβρυτα, τη Ζαχλωρού, το Σκεπαστό και τις πόλεις, κωμοπόλεις και χωριά που βρίσκονται στα παράλια του Νομού.

Μετά τις επιτυχημένες εκκαθαριστικές επιχειρήσεις των δυνάμεων του ΔΣΠ εις βάρος των μονάδων της Χωροφυλακής στις ορεινές περιοχές της Πελοποννήσου, από τις αρχές του 1948, υπάρχει μια ευρεία συγκέντρωση κυβερνητικών δυνάμεων στην Αχαΐα και σε ολόκληρη τη βόρεια Πελοπόννησο. Συγκεκριμένα στη Χαλανδρίτσα (κωμόπολη 23 χλμ από την Πάτρα στο δρόμο για τα Καλάβρυτα), συσπειρώνονται αξιόλογες δυνάμεις οι οποίες μετατρέπουν την περιοχή σε φρούριο. Αυτή η εξέλιξη, δηλαδή η δυνητική δημιουργία ενός προπυργίου των δυνάμεων της αντίδρασης στην αχαική ύπαιθρο, την καθιστά ως βασικό στόχο του ΔΣΠ. Έτσι το Αρχηγείο του Πάρνωνα (σε συνεργασία με τα υπόλοιπα αρχηγεία του ΔΣΠ) αποφασίζει την επίθεση στην Χαλανδρίτσα.

Η επιχείρηση αποφασίζεται να μην περιοριστεί γεωγραφικά μόνο στην κωμόπολη, αλλά να γίνει σε συνδυασμό με μια σειρά από άλλες επιχειρήσεις σε πολύ πιο διευρυμένο μέτωπο στόχων στην ευρύτερη περιοχή γύρω από την Πάτρα.

Στις 3 τα ξημερώματα της 5ης Ιουλίου του 1948, ισχυρές δυνάμεις του ΔΣΠ επιτίθενται στην κωμόπολη της Χαλανδρίτσας. Ένας λόχος με επικεφαλής τον Πέρδικα θα κατέστρεφε το υδροηλεκτρικό

εργοστάσιο του Γλαύκου και στη συνέχεια θα καταλάμβανε το μοναστήρι στο ύψωμα του Ομπλού. Μια διμοιρία, υπό τον Νίκο Πολυκράτη, θα απασχολούσε τους χίτες και τους ΜΑΥδες που ήταν συγκεντρωμένοι στο Σούλι. Οι δυνάμεις του Πάρνωνα, χωρισμένες σε μικρότερες ομάδες θα διενεργούσαν επιδρομές προς την περιοχή της Κάτω Αχαΐας, ενώ ο λόχος του Μαινάλου, με τους Σαρηνιάννη και Τσακόπουλο, θα έστηνε ενέδρα κοντά στην Καλλιθέα, στη οχυρή θέση Κουμπάρες, για να χτυπήσει τις ενισχύσεις που θα έστελνε ο κυβερνητικός στρατός από την Πάτρα. Τη βασική επίθεση θα την διενεργούσε το τάγμα του Ταυγέτου, με επικεφαλής του τον Αρίστο Καμαρινό, ενώ ολόκληρη την επιχείρηση θα τη διηύθυναν ο Κώστας Κανελλόπουλος και ο Κώστας Μπασακίδης. Από τη μεριά των κυβερνητικών δυνάμεων, τη Χαλανδρίτσα υπερασπίζονται μόνο οι ισχυρές δυνάμεις της Χωροφυλακής που βρίσκονται εκεί, καθώς ο ΔΣΠ καταφέρνει να εμποδίσει την προσέγγιση των δυνάμεων του ΕΣ και άλλων μονάδων της χωροφυλακής που στέλνονται ως ενίσχυση. Στη θέση Κουμπάρες, οι μαχητές του αρχηγείου Μαίναλου ανατινάζουν το ομώνυμο γεφύρι, καθηλώνοντας τους δυο λόχους χωροφυλάκων που προστρέχουν σε ενίσχυση από την Πάτρα. Το ίδιο συμβαίνει και με τις δυνάμεις του ΕΣ από το Αίγιο, οι οποίες, δεχόμενες τα πυρά των ανταρτών, υποχρεώνονται σε φυγή, ενώ οι δυνάμεις από την Αμαλιάδα και τα τεθωρακισμένα από τα Καλάβρυτα δεν καταφέρνουν να προσεγγίσουν την περιοχή. Με πλήρη αποτυχία στέφεται και η ύστατη προσπάθεια υπεράσπισης της Χαλανδρίτσας με 6 μαχητικά αεροπλάνα, μιας και τα 4 από αυτά καταρρίπτονται από τα αντιαεροπορικά πυρά του ΔΣΠ.

Μετά από πολύωρη σκληρή μάχη, οι αντάρτες εκμεταλλευόμενοι τα λάθη στην οχύρωση των χωροφυλάκων που είχαν επισημανθεί από την ενδελεχή προεργασία που είχε προηγηθεί της μάχης από τον τοπικό παράνομο μηχανισμό του ΚΚΕ, εγκλωβίζουν τις δυνάμεις της Χωροφυλακής στο κτήριο του Διοικητηρίου. Υπό το βάρος της σφοδρότητας των επιθέσεων, αυτές οι δυνάμεις υποχρεώνονται να πραγματοποιήσουν έξοδο που έχει ως αποτέλεσμα το θάνατο 36 χωροφυλάκων και τον τραυματισμό άλλων 20. Η κωμόπολη μέχρι το απόγευμα την επόμενη ημέρας τίθεται υπό τον πλήρη έλεγχο του ΔΣΠ, που καταφέρνει να μεταφέρει στις θέσεις του μεγάλα αποθέματα σε όπλα και πυρομαχικά.

Οι κυβερνητικές ενισχύσεις, με επικεφαλής τον ταγματάρχη της Χωροφυλακής Μανώλη Βενιεράκη, καταφέρνουν να φτάσουν στη Χαλανδρίτσα μόνο

αφού έχει λήξει με επιτυχία η επιχείρηση με την ολοκληρωτική καταστροφή των δυνάμεων της Χωροφυλακής και αφού οι αντάρτικες δυνάμεις έχουν αποχωρήσει με ασφάλεια. Το μόνο, που τους απασχολεί είναι η περισυλλογή των νεκρών χωροφυλάκων, που θάβονται το απόγευμα της άλλης μέρας στο πρώτο νεκροταφείο της Πάτρας. Οι ενισχύσεις, ωστόσο, αυτές δεν τολμούν να παραμείνουν για πολύ στην κωμόπολη, καθώς δεν προσφέρει πια καμιά ασφάλεια. Υστέρα από μια βδομάδα, υποχρεώνονται να αποχωρήσουν και αυτές, και οι μαχητές του ΔΣΕ ξαναγυρνούν στη Χαλανδρίτσα, όπου και εγκαθίστανται, θέτοντας την κωμόπολη και πάλι υπό τον έλεγχο τους.

Η κατάληψη της Χαλανδρίτσας, η οποία υπήρξε η τελευταία μεγάλη μάχη που έδωσε η ΙΙΙ Μεραρχία του ΔΣΕ στην Πελοπόννησο με νικηφόρο αποτέλεσμα, αποτέλεσε το αποκορύφωμα της δράσης του ΔΣΕ στην Αχαΐα και μια από τις σοβαρότερες επιχειρήσεις σε όλη την Πελοπόννησο. Ο αντίκτυπος της επιχείρησης ήταν τεράστιος, μιας και μια τέτοιου εύρους επίθεση και ήττα λίγα χιλιόμετρα μακριά από την Πάτρα προκάλεσε μεγάλη ανησυχία στα (ντόπια και ξένα) επιτελεία της μοναρχοφασιστικής κυβέρνησης και αύξησε το φόβο για μια επίθεση στην αχαική πρωτεύουσα με ότι μπορεί να σήμαινε αυτό. Αξίζει τέλος να σημειωθεί ότι η επίθεση πραγματοποιήθηκε μια μέρα μετά την 4η Ιουλίου, ημέρα της Ανεξαρτησίας για τις ΗΠΑ, η οποία εορτάστηκε μεγαλειωδώς στην πόλη της Πάτρας εν είδνεθνικής επετείου.

Οι απώλειες

ΔΣΠ: 7 νεκροί και 4 τραυματίες

Χωροφυλακή: 51 χωροφυλάκες, ανάμεσά τους και ο διοικητής φρουράς Κώστας Παπαδόπουλος

Πηγές:

«Ο εμφύλιος πόλεμος στην Αχαΐα», Β. Λάζαρης, εκδ. Σύγχρονη Εποχή Αθήνα 2006

«Οι Ανυπότακτοι [το δεύτερο αντάρτικο στην Πελοπόννησο]», Κ. Μπρούσαλης, εκδ. Παρασκήνιο Αθήνα 2008

«Χρόνια της φωτιάς [ο εμφύλιος στην Αχαΐα-Ηλιδα]», Γ.Δ. Μόσχος, εκδ. Πέρι Τεχνών Πατρα 2001

«Ο εμφύλιος πόλεμος στην Πελοπόννησο (1946-49)», Α. Καμαρινός, εκδ. Σύγχρονη Εποχή 2004

Τι πρόβλημα υπάρχει με την τέχνη;

Γράφει η Μαρία Μ.

Στις 10 Μαρτίου 2025, η έκθεση «Η Σαγήνη του αλλόκοτου» στην Εθνική Πινακοθήκη έγινε στόχος βανδαλισμού, όταν βουλευτής της ακροδεξιάς εισέβαλε στους χώρους του εκθεσιακού χώρου και προχώρησε σε αποκαθήλωση έργων που θεώρησε «προσβλητικά».

Τα έργα που βανδαλίστηκαν είναι τα έργα τέχνης του Χριστόφορου Κατσαδιώτη υπό τους τίτλους: «Εικόνισμα 1ο», «Εικόνισμα 16ο», «Εικόνισμα 17ο», «Ο Άγιος Χριστόφορος», στο πλαίσιο της έκθεσης «Η Σαγήνη του αλλόκοτου». Στην ιστοσελίδα της εθνικής πινακοθήκης διαβάζουμε σχετικά με την έκθεση: «Με κινητήριο μοχλό τις σειρές των χαρακτηριστικών έργων του Goya στην Εθνική Πινακοθήκη και συνεπείς στην πρόθεση να ανανεώσουμε τα εργαλεία ανάγνωσης των ιστορικών συλλογών με το πρόγραμμα δράσεων του Ενδιάμεσου Χώρου, παρουσιάζουμε παράλληλα με την έκθεση των 80 χαρακτηριστικών της σειράς Los Caprichos, ένα θεματικό αφιέρωμα στην ελληνική τέχνη με τίτλο Η Σαγήνη του Αλλόκοτου. Στην ομαδική έκθεση περιλαμβάνονται έργα δέκα καλλιτεχνών που από διαφορετικές αφετηρίες εναγκαλίζονται και εικονίζουν το αλλόκοτο, το υβριδικό, και το γκροτέσκο».

Ο βουλευτής και δράστης κατέβασε με βία τα έργα ως προσβλητικά για την πίστη και για την εκκλησία. Ο ίδιος ο Χριστόφορος Κατσαδιώτης σχετικά με τα έργα του αναφέρει «αυτό που βλέπετε στην Εθνική Πινακοθήκη, όσον αφορά τα δικά μου έργα, δεν είναι ιερές εικόνες και δεν έχουν λατρευτικό χαρακτήρα ούτε εκτίθεντο σε έναν θρησκευτικό χώρο. Τα έργα μου εκτίθενται στην Πινακοθήκη αυτή τη στιγμή διότι συνομιλούν με την παράλληλη έκθεση που γίνεται του Goya. Κοινό μας στοιχείο, λοιπόν, όπως και με τους άλλους 9 που συνεκθέτουμε στη Σαγήνη του Αλλόκοτου. Τα χαρακτηριστικά του Goya με τα έργα τα δικά μου έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό, την παραμόρφωση. Η παραμόρφωση είναι αποτέλεσμα της εικαστικότητας και η εικαστικότητα βγαίνει από την λέξη εικάζω, νομίζω. Ο εικαστικός, λοιπόν, θέτει ερωτήματα σε σχέση με μια θεματολογία. Η παραμόρφωση στα θεία είναι από το 1500, από την καταλανική ζωγραφική και βλέπουμε παραμόρφωση της παναγίας και του χριστού μέσα σε εκκλησίες. Αλλά και στον 19ο αιώνα μπαίνει το στοιχείο του γκροτέσκο στην αγιογραφία.». Σε κάθε περίπτωση, ο Κατσαδιώτης εξηγεί πως τα έργα του δεν απεικονίζουν αγίους και αγία πρόσωπα αλλά εμάς τους ίδιους όπως έχει περάσει η ζωή από πάνω μας.

Βέβαια, ας είμαστε ειλικρινείς, εδώ το θέμα δεν είναι αν προσβάλουν τα έργα τα θεία ως εκφράζει ο ίδιος ο δράστης. Θα ήταν λάθος να μπορούμε σε αυτήν την κουβέντα εξαρχής

-αν και έχει τρομερό κοινωνιολογικό ενδιαφέρον η απόσταση μεταξύ της σύλληψης της ιδέας του καλλιτέχνη και της προσλαμβάνουσας του συγκεκριμένου θεατή. Αλλά εν πάσει περιπτώσει, το θέμα στο τέλος της ημέρας εί-

Χριστόφορος Κατσαδιώτης (1971) Εικόνισμα 17ο, 2021 Οξυγραφία, ραφή με κλωστή, μέταλλο, 42 x 36 εκ. Συλλογή Χριστόφορου Κατσαδιώτη

Φωτο: Οδυσσέας Βαχαρίδης. Εκ των βανδαλισμένων έργων.

ναι η ελευθερία της έκφρασης, της τέχνης και το βήμα που δίνεται για τη λογοκρισία της και την αμφισβήτησή της.

Βρέθηκε, λοιπόν, ο βουλευτής του κόμματος Νίκη, Παπαδόπουλος -που ας μην γελιόμαστε δε θα βρισκόταν ποτέ στην Εθνική Πινακοθήκη για άλλο λόγο- προκειμένου να δημιουργήσει ένα σόου βανδαλισμού και ευθείας λογοκρισίας σε βάρος της ελεύθερης έκφρασης και της τέχνης. Και θα μπορούσε να ήταν απλά ένας τρελός που εμφανίστηκε να γραφτεί στις κάμερες, να λέει γελοίες διارκείς ανακρίβειες περί παγκόσμιων νομολογιών που απαγορεύουν την διαστρέβλωση αγίων συμβόλων και τα συναφή, αλλά όχι. Ξετυλίχθηκε ένα κουβάρι ελέγχου και λογοκρισίας στην τέχνη με πρωταγωνιστή αυτόν τον τηλεπαλιάτσο που έτρεχε από το ένα τηλεοπτικό πάνελ στο άλλο αλλά κυρίως με ένα ολόκληρο σύστημα να του δίνει βήμα, να τον σιγοντάρει και να δίνει βάση στα αστεία -βάσει κοινής λογικής και εκπαίδευσης- λεγόμενά του.

“Έχει τρομερό ενδιαφέρον -χωρίς να προκαλεί έκπληξη φυσικά- το μέγεθος του βήματος που του δόθηκε σε κάθε ένα κανάλι, σε κάθε θεμία εκπομπή, το πως οι διάφοροι τηλεπαρουσιαστές σιγοντάρουν και ενίσχυαν τα λεγόμενα του Παπαδόπουλου σοκαρισμένοι εξίσου

που υπάρχουν τέτοια εκθέματα στην Εθνική Πινακοθήκη που πληρώνουμε ως Έλληνες, χριστιανοί, φορολογούμενοι.”

Μέσα σε όλο αυτό το πλαίσιο τρομερό ενδιαφέρον προκαλεί πως σήμερα που μιλάμε τα βανδαλισμένα έργα δεν έχουν επιστρέψει στη θέση τους από τους διοικούντες της Εθνικής Πινακοθήκης παρά τις συνεχείς πιέσεις των καλλιτεχνών. Ω, τι έκπληξη!

Η τέχνη από τη μία αποτελεί μια ανάγκη κι από την άλλη έχει ένα χρέος. Η ανάγκη αφορά την ανάγκη του καθενός και της καθεμιάς μας να εκφραστεί σε έναν κόσμο που μας ασφυκτιά. Χρέος γιατί μέσα σε αυτόν τον κόσμο οφείλει η κάθε μία διαφορετική φωνή να τοποθετείται με τον τρόπο που θέλει και χωρίς να κάνει βήμα πίσω από αυτό. Γι αυτό και η τέχνη ήταν, είναι και θα είναι πάντα κάτι που η εξουσία θα βάζει στο στόχαστρο και θα ενεργοποιεί τις ακροδεξιές εφεδρείες της να σταθούν απέναντι. Κάποιες φορές ως γελοία υποκείμενα αλλά τελικά ως κάποιους στους οποίους δίνεται λόγος και βάση στα λεγόμενά τους με τρόπο τέτοιο ώστε να βρουν κι αυτοί το ακροατήριο τους.

Και όλα αυτά συμβαίνουν την ίδια στιγμή που ένοπλοι αστυνομικοί εισβάλουν σε θεατρική παράσταση μαθητών στην Ιεράπετρα και καταγράφουν τα στοιχεία μαθητών και καθηγητών επειδή στο έργο «Ο Εχθρός της Τάξης» υπήρξε μια σκηνή, η οποία περιλάμβανε τη ρίψη μιας γιρλάντας με ελληνικές σημαίες από μια μαθήτρια, γεγονός που οδήγησε σε ανώνυμη καταγγελία στην Αστυνομία.

Φυσικά, και όλα αυτά δεν συνθέτουν μια νέα πραγματικότητα. Είναι παλιά. Ποιος ξενάει τις δεκάδες συγκεντρώσεις ακροδεξιών έξω από θέατρα και παραστάσεις που δήθεν προσβάλουν τα χριστιανικά πιστεύω. Ποιος δεν θυμάται την εισβολή της αστυνομίας σε προβολή της ταινίας «Joker» κάποια χρόνια πριν. Κράτος και ακροδεξιές εφεδρείες πάνε και εδώ χέρι-χέρι γιατί ο ολοκληρωτισμός διαπερνά κάθε πεδίο ύπαρξης και έκφρασης. Μετράμε, άλλωστε, χρόνια πια από την ψήφιση του νόμου για τον έλεγχο στο καλλιτεχνικό περιεχόμενο. Μία συνθήκη που τη βλέπουμε να απλώνεται σε όλα τα μήκη και τα πλάτη του πλανήτη. Αλλά ένα είναι σίγουρο, όσο υπάρχει ψυχή ζώσα, όσο υπάρχει πάθος και όρεξη για ζωή και δημιουργία τόσο θα υπάρχει και τέχνη. Και η τέχνη δεν μπορεί παρά να αντιδρά σε ένα σύστημα που την θέλει πνιγμένη.

Το αναρχικό κίνημα και τα γεγονότα του Haymarket

Γράφει ο Ορέστης Κ.

«Είμαστε τα πουλιά της επερχόμενης κατα-
γίδας»
August Spies

Ελάχιστα είναι πλέον τα σημάδια που θυμίζουν την πόλη που ύμνησε ο Carl Sandberg στη συλλογή του «Τα ποιήματα του Σικάγο» (1916): το σημερινό τοπίο προωθεί ένα διαφορετικό αρχιτεκτονικό αφήγημα που δεν αφήνει χώρο για τον ιδρώτα, τα φτυαρίσματα και τις βρισιές των εργατών και των μεταναστών που αντηκούσαν κατά την περίοδο που «η πόλη με τους φαρδιούς ώμους» μεσουρανούσε ως βιομηχανικό κέντρο. Απότοκος της ίδιας συνειδητής προσπάθειας να αποξεστούν από τη συλλογική μνήμη οι αγώνες της εργατικής τάξης για τη θέσπιση του οχταώρου ήταν και η μέχρι πρότινος απουσία από το δυτικό κέντρο της πόλης οποιασδήποτε αναφοράς στους πρωτοστάτες των αγώνων για την κατάργηση της μισθωτής σκλαβιάς. Με το παρόν άρθρο θέλουμε να ανασύρουμε από την αφάνεια όσους με περισσή επιμέλεια έχουν παραγκωνιστεί από τις συνήθειες αναφορές στα ιστορικά γεγονότα του Haymarket και να τιμήσουμε το αναρχικό κίνημα της αμερικανικής πρωτομαγιάς που το αμερικανικό κράτος από το 1894 έχει μετατοπίσει στην πρώτη Δευτέρα του Σεπτεμβρίου (Labor Day), σε μια προσπάθεια συσκότισης της ιστορικής μνήμης.

Η 4η Μαΐου 1886 δεν είναι δυνατόν να κατανοηθεί ως μεμονωμένο γεγονός. Η μεγάλη σιδηροδρομική απεργία τον Ιούλιο του 1877 έθεσε τα θεμέλια για τη μετουσίωση του εργατικού κινήματος σε απτή απειλή για την αστική τάξη: η αστυνομία και η πολιτοφυλακή ανέλαβαν να επαναφέρουν την τάξη με αποτέλεσμα δεκάδες νεκρούς σε 17 πολιτείες. Στο Σικάγο, συγκεκριμένα, οι εμποροβιομήχανοι συγκεντρώθηκαν για να καταστρώσουν σχέδιο κατάπνιξης των διαδηλώσεων, ενώ εφημερίδες όπως η Chicago Times καλούσαν στη χρήση χειροβομβίδων έναντι του «άπλυτου και αχτένιστου όχλου των αποβρασμάτων και χασομέριδων». Επιφανείς πολίτες άφηναν την πόλη έντρομοι και οι δρόμοι περιπολούνταν από τον στρατό και την αστυνομία. Την Πέμπτη 26 Μαΐου οι δυνάμεις στάλθηκαν στη γέφυρα της οδού Halsted κατά του εξεγερμένου πλήθους που είχε απωθήσει αστυνομικές δυνάμεις με πέτρες και τούβλα, με αποτέλεσμα πάνω από δέκα νεκρούς και διπλάσιο αριθμό τραυματιών. Η απεργία κόπασε την επομένη με τελικό απολογισμό νοσοκομεία και φυλακές γεμάτες με εργάτες, ανάμεσα σε 25 έως 50 νεκρούς πολίτες, περίπου 200 τραυματίες και 300 με 400 συλλήψεις· απώλειες από την πλευρά της αστυνομίας και του στρατού: καμία.

Ως βιομηχανική μητρόπολη που ταλανιζόταν από τεράστιες οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες, το Σικάγο αναδείχθηκε σε επίκεντρο της επαναστατικής δραστηριότητας για τη μείωση του ωραρίου, με τους μετανάστες (κυρί-

ως Γερμανούς) να παίζουν καθοριστικό ρόλο. Η Διεθνής Εργατική Ένωση (IWPA) (ή αλλιώς Μαύρη Διεθνής), που συστήθηκε το 1881 και αποτελούσε το βασικό όργανο των επαναστατών αναρχικών στο Σικάγο, ήταν αρχικά αντίθετη με το αίτημα, θεωρώντας το οχτάωρο ως ρεβιζιονιστικό μέτρο που θα καθυστερούσε την επανάσταση· σύντομα όμως συντάχθηκε -εξαιρουμένης της πιο ριζοσπαστικής της τάσης- με το μαζικό αίτημα για περιορισμό της εργασίας ως πρώτο βήμα προς την κατάργηση της μισθωτής σκλαβιάς. Οι August Spies και Albert Parsons αναδείχθηκαν σε ηγετικές μορφές του αιτήματος και στοχοποιήθηκαν από τον τύπο της εποχής.

Παρά τις προσδοκίες όμως, η 1η Μαΐου ήταν μια μαζικότατη απεργία που δεν συνοδεύτηκε από συγκρούσεις. Η IWPA και η Κεντρική Ένωση Εργατών (Central Labor Union) ηγήθηκαν της πιο επιβλητικής διαμαρτυρίας, όταν ο Albert Parsons με τη γυναίκα του Lucy Parsons και τα δυο τους παιδιά οδήγησαν 80.000 κόσμου στην κεντρική οδό Michigan, τραγουδώντας και παρελαύνοντας χέρι χέρι υπό την απειλή οπλισμένων αστυνομικών, Pinkertons και πολιτοφυλάκων, που ήταν τοποθετημένοι στις ταράτσες των γύρω κτιρίων. Παρομοίως, χαλαρή ήταν και η 2η Μαΐου, κάτι που προκάλεσε στους επαναστάτες τον φόβο ότι η ευκαιρία για μια γενικευμένη εξέγερση υπήρχε περίπτωση να χαθεί. Τα πράγματα άλλαξαν την 3η Μάη: ενώ η μέρα ξεκίνησε με αρκετές διαδηλώσεις χωρίς συγκρούσεις, το απόγευμα δημιουργήθηκαν εντάσεις στο εργοστάσιο McCormick, όπου είχαν σημειωθεί ήδη το 1877 συμπλοκές μεταξύ εργαζομένων και αστυνομίας. Ο Cyrus H. McCormick Jr. ήταν ορκισμένος εχθρός των συνδικάτων και είχε ήδη επιβάλει περικοπές ύψους 15%, προχωρώντας σε μαζικές απολύσεις, σε ανταπεργία και χρήση απεργοσπαστών και τραμπούκων της Pinkerton, υπό την αιγίδα της αστυνομίας και του επιθεωρητή Bonfield. Οι απεργοί ήρθαν σε σύγκρουση με τους απεργοσπάστες, οδηγώντας τους πίσω στο εργοστάσιο, ενώ η αστυνομία κατέφτασε για να περιορίσει τους απεργούς, σκοτώνοντας δύο και διαλύοντας το πλήθος. Ως απάντηση έγινε κάλεσμα για συγκέντρωση στην πλατεία Haymarket στις 7.30 μμ. της επομένης.

Το απόγευμα της 4ης Μαΐου η συγκέντρωση μεταφέρθηκε ένα τετράγωνο πιο πάνω στην οδό Des Plaines. Εκεί, μίλησαν στο πλήθος ο Spies, ο Parsons και τελευταίος ο Fielden. Σύντομα ο καιρός σκοτείνιασε και το πλήθος άρχισε να αποχωρεί, ανάμεσά τους ο Parsons με τους δικούς του, κι έμειναν περίπου 300 άτομα ώσπου να ολοκληρωθεί η ομιλία. Οι χαφιέδες που είχαν απομείνει, με αφορμή ένα κομμάτι της ομιλίας του Fielden, που καλούσε τους πολίτες «να πληγώσουν τον νόμο», έσπευσαν να ενημερώσουν τον Bonfield ότι υπήρχαν προτροπές για επεισόδια. Η αστυνομία τότε πλαισίωσε τη συγκέντρωση και διέταξε τη διάλυσή της. Παρά

τις διαμαρτυρίες, το πλήθος άρχισε να αποχωρεί, αλλά τότε μια βόμβα ρίχτηκε προς στη μεριά της αστυνομίας· η έκρηξη ήταν τεράστια. Μετά από μια στιγμή σαστιμάρας, η αστυνομία άρχισε να πυροβολεί αδιακρίτως: ο αριθμός των νεκρών πολιτών δεν εξακριβώθηκε ποτέ (τουλάχιστον 4)· από τους 7 νεκρούς αστυνομικούς μόνο ένας πέθανε από την έκρηξη της βόμβας, ενώ οι υπόλοιποι υπέκυψαν αργότερα στα τραύματα από σφαίρα που προκλήθηκαν από την ίδια την αστυνομία.

Όσα ακολούθησαν μπορούν να συγκριθούν ίσως μόνο με τις δίκες των μαγισσών του Σάλεμ κατά τον 17ο αι.: όλοι οι επιφανείς αναρχικοί της πόλης συνελήφθησαν εντός ολίγων ημερών, ανεξάρτητα από το αν ήταν παρόντες στην πλατεία την ώρα της έκρηξης. Στις 27 Μαΐου το Συμβούλιο Ορκωτών απήγγειλε κατηγορίες στους εξής δέκα για τη δολοφονία του αστυνομικού Degan, όπως επίσης και για σύσταση εγκληματικής οργάνωσης, για εξέγερση και παράνομη συγκέντρωση: Albert Parsons, August Spies, Michael Schwab, Samuel Fielden, George Engel, Adolph Fischer, Oscar Neebe, Louis Lingg, William Seliger και Rudolph Schnaubelt. Από τους τελευταίους δύο, ο πρώτος συνεργάστηκε με τις αρχές, ενώ ο δεύτερος έφυγε από την πόλη πριν συλληφθεί. Ομοίως ο Parsons βρήκε καταφύγιο στη Waukesha του Wisconsin, από όπου επέστρεψε και παραδόθηκε αυτοβούλως την ημέρα της έναρξης της δίκης για να βρίσκεται στο πλευρό των συντρόφων του. Η υπόθεση έπεσε στα χέρια του Joseph Easton Gary, που είχε τη φήμη του δίκαιου και αμερόληπτου δικαστή. Όπως αποδείχτηκε, επρόκειτο για ολέθρια επιλογή, μιας και ο Gary ηγήθηκε μιας δίκης-φάρσα, καθώς η δική του προκατάληψη εναντίον των κατηγορουμένων πολλές φορές είχε ως συνέπεια να καθοδηγεί το σώμα των ενόρκων.

Κανένα στοιχείο -ούτε μια σακούλα...- δεν προέκυψε που να συνδέει τη ρίψη της βόμβας με τους κατηγορούμενους, οι οποίοι καταδικάστηκαν κυρίως για τις απόψεις τους, με τη γραμμή κατηγορίας να εστιάζει στα καλέσματα για χρήση δυναμίτη που είχαν κατά καιρούς δημοσιεύσει ορισμένοι από αυτούς. Η τελική ετυμηγορία, που όριζε θάνατο για όλους εκτός του Neebe, έγινε δεκτή από τους κατηγορουμένους με ψυχραιμία και αυτοκυριαρχία. Έκτοτε ξεκίνησε το μακρύ μαρτύριο της φυλάκισης μέχρι την εκτέλεση της ποινής: καμία από τις εφέσεις δεν τελεσφόρησε, επιτεύχθηκε όμως η μετατροπή της ποινής του θανάτου σε φυλάκιση για τους Schwab και Fielden· οι υπόλοιποι αρνήθηκαν να υποβάλουν αίτημα για επιείκεια στον κυβερνήτη του Illinois. Ξεχωριστή μνεία οφείλουμε εδώ στον Lingg, που κατά τη διάρκεια της δίκης δήλωσε στον δικαστή Gary ότι δεν αναγνωρίζει την καπιταλιστική δικαιοσύνη: μία μέρα πριν την εκτέλεση, σύμφωνα με ορισμένες αναφορές κάπνισε ένα πούρο στο κελί του κι έπειτα έβαλε

στο στόμα του ένα φυτίλι δυναμίτη, το άναψε με ένα σπρίτο κι αυτοκτόνησε, στερώντας έτσι από το κράτος την ευκαιρία να του αφαιρέσει τη ζωή.

«**Η 11η Νοεμβρίου 1887 έμεινε γνωστή ως Μαύρη Παρασκευή. Το Σικάγο έδινε την εντύπωση πόλης υπό πολιορκία, καθώς τα σενάρια πως αναρχικοί θα έρχονταν να σώσουν τους συντρόφους τους έδιναν κι έπαιρναν.**»

Οι κρατούμενοι έδειξαν ηρωική αυτοκυριαρχία κατά την πορεία τους προς τον θάνατο: έγραψαν τα τελευταία τους σημειώματα, απήγγειλαν ποίηση και τραγούδησαν την Εργατική Μασσαλιώτιδα. Στημένοι στο ικρίωμα με καλυμμένα τα πρόσωπα, αναμένοντας την εντολή που θα τους οδηγούσε στον πνιγμό, φώναξαν τα τελευταία τους λόγια. Πρώτος ο Spies: «Θα έρθει η στιγμή που η σιωπή μας θα είναι πιο ισχυρή από τις φωνές που στραγγαλίζετε σήμερα!». «Ζήτω η Αναρχία!», ακολούθησαν ο Engel και ο Fischer, ενώ ο τελευταίος πρόσθεσε: «Αυτή είναι η πιο ευτυχισμένη μέρα της ζωής μου!». Τελευταί-

ος ο Parsons: «Θα μου επιτραπεί να μιλήσω, ω άνδρες της Αμερικής; Άφησε με να μιλήσω, σερίφη Matson! Αφήστε τη φωνή του λαού να ακουστεί! Ο-». Αλλά η καταπακτή άνοιξε και η πρόταση δεν ολοκληρώθηκε.

Την επομένη οι νεκροί επιστράφηκαν στους οικείους τους και κατέστη δυνατόν σε όποιον επιθυμούσε να τους επισκεφτεί. Στις 13 Νοεμβρίου ξεκίνησε η πορεία υπό πολύ αυστηρά μέτρα: 20.000 κόσμου οδήγησαν τη νεκροφόρα που περισυνέλεξε τους νεκρούς από τα σπίτια τους και πήραν το τρένο προς το νεκροταφείο Waldheim, περίπου 15 χλμ. δυτικά του κέντρου. Τα φέρετρα ήταν στολισμένα με χρώμα άλικο, το χρώμα της αναρχίας και της επανάστασης, ενώ τα σώματα των νεκρών ήταν τυλιγμένα με εμβληματικές κόκκινες κορδέλες. Την πρόσκαιρη ταφή ακολούθησε η εκταφή και μεταφορά των νεκρών σε έναν θόλο που είχε χτιστεί για να τους δεχτεί. Εκεί τοποθετήθηκε στις 25 Ιουνίου 1893 το χάλκινο μνημείο που στέκει ακόμα και σήμερα, μιας γυναίκας που τείνει ένα στεφάνι προς το μέτωπο ενός νεκρού εργάτη, με το έτος 1887 και τα τελευταία λόγια του Spies χαραγμένα στη βάση του.

Αρκεί λίγο να βγεις από το κέντρο, κι αν αφουγκραστείς με προσοχή, μπορείς ακόμα να ακούσεις τους αναρχικούς του Σικάγο να σου σιγοτραγουδούν τη Μασσαλιώτιδα.

#We_all_know.

Λίγα λόγια για την Καμπάνια Αλληλεγγύης στον Αγώνα των Εργαζομένων στην Teleperformance

Γράφει ο Α.Β.

Εδώ και πάνω από ένα χρόνο βρίσκεται σ' εξέλιξη ένας μαζικός και μαχητικός εργατικός Αγώνας διαρκείας στα Τηλεφωνικά Κέντρα και πιο συγκεκριμένα (αλλά όχι μόνο) στη «ναυαρχίδα» του κλάδου, τη γαλλική πολυεθνική Teleperformance που αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους εργοδότες και απασχολεί πάνω από 12.000 ντόπιους/ες και μετανάστ(ρι)ες εργαζόμενους και εργαζόμενες σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Χανιά.

Η αρχή έγινε με τις 24ωρες πανελλαδικές Απεργίες που καλέστηκαν από το Συνδικάτο Εργατουπαλλήλων Τηλεπικοινωνιών και Πληροφορικής (ΣΕΤΗΠ), έπειτα από ομόφωνες συλλογικές αποφάσεις μαζικών συνελεύσεων και πραγματοποιήθηκαν στις 8 και τις 19 Φλεβάρη 2024 σε Teleperformance (TP), Webhelp, TTEC, Foundever και Cosmote E-Value.

«**Από τότε κύλησε αρκετό νερό στο αυλάκι και ο Αγώνας, έπειτα και από την ίδρυση του επιχειρησιακού Σωματίου Εργαζομένων στην TP (ΣΕΤΕΠ), συνεχίζεται αδιάκοπα -παρά την εργοδοτική τρομοκρατία και τις εκδικητικές απολύσεις.**»

Με απεργίες και κινητοποιήσεις, μέχρι την ικανοποίηση όλων των δίκαιων αιτημάτων τους για:

- Συλλογική Σύμβαση Εργασίας (ΣΣΕ) αορίστου χρόνου, απευθείας με την ίδια την Teleperformance και όχι μέσω των εργολαβικών εταιριών «παροχής υπηρεσιών προμήθειας εργασίας».
- Πραγματικές αυξήσεις στους μισθούς για την κάλυψη των σύγχρονων αναγκών.
- Λιγότερη δουλειά με ουσιαστική βελτίωση των συνθηκών εργασίας.
- Κατάργηση της βίζας ειδικού σκοπού για τους συναδέλφους/ισσες εκτός ΕΕ.
- Ίσα ασφαλιστικά - προνοιακά δικαιώματα για όλους & όλες.

Στο πλαίσιο της Αλληλεγγύης, το Μάρτη του 2024 συγκροτήθηκε το διασυλλογικό - συναδελφικό σχήμα «Εργαζόμενοι - Εργαζόμενες στα Τηλεφωνικά Κέντρα και την Πληροφορική», μέσα από τη δραστηριοποίηση του οποίου προέκυψε η Καμπάνια Αλληλεγγύης στον Αγώνα των Εργαζομένων στην Teleperformance.

Μια Καμπάνια (στα ελληνικά και τ' αγγλικά) που βρίσκεται σ' εξέλιξη από τις αρχές του 2025, με συνελεύσεις, αφισοκολλήσεις και παρεμβάσεις στην Αθήνα & τον Πειραιά, με τη συμμετοχή δεκάδων ντόπιων & μεταναστ(ρι)ών συναδέλφ(ισσ)ών και αλληλέγγυων αγωνιστ(ρι)ών από πολιτικές ομάδες,

κινήσεις, συλλογικότητες και πρωτοβάθμια εργατικά σωματεία.

Μια Καμπάνια που πραγματοποιείται και διαδικτυακά από το weallknow.org και μέσω του hashtag #We_all_know.

Περισσότερες πληροφορίες, ανακοινώσεις και ενημέρωση για τον Αγώνα στην TP στο setep.gr

Teleperformance

GREECE

Το καλύτερο περιβάλλον για εκδικητικές απολύσεις

Great Place to Get Fired!

#WE_ALL_KNOW

SOLIDARITY CAMPAIGN IN SUPPORT OF THE STRUGGLE OF THE WORKERS AT TELEPERFORMANCE
ΚΑΜΠΑΝΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ TELEPERFORMANCE

Ευρώπη, έτος μηδέν

Το κείμενο μεταφράστηκε από το πρώτο τεύχος του ιταλικού πολιτικού περιοδικού Disfare contro il mondo-guerra (ενάντια στον Παγκόσμιο Πόλεμο). Εντοπίστηκε στον αναρχικό ιστότοπο από τη βόρεια Ιταλία Il rovescio – cronache dallo stato d'emergenza («Η αντίστροφη όψη – χρονικά από την κατάσταση έκτακτης ανάγκης»).
Μετάφραση: Δήμος Π.

Στο Οβάλ Γραφείο του Λευκού Οίκου, ενώ φωνάζει στο πρόσωπο του Ζελένσκι «Εσείς στέλνετε με τη βία επιστρατευμένους στην πρώτη γραμμή επειδή έχετε πρόβλημα με το ανθρώπινο δυναμικό», ο Τζέι Ντι Βανς απλώς αποκαλύπτει σε όλο τον κόσμο αυτό που η ατλαντική πολεμική προπαγάνδα είχε κρύψει επί τρία χρόνια – και το οποίο πλέον παρουσιάζεται ανοικτά στον κόσμο, εργαλειακά και σίγουρα όχι για ηθικούς λόγους, από τη νέα διοίκηση των ΗΠΑ, μπροστά σε έναν πόλεμο που έχει προφανώς χαθεί και τώρα ξεδιάντροπα φορτώνεται στους ευρωπαϊκούς πληθυσμούς. Μια Ευρώπη της οποίας η άρχουσα τάξη – επαναλαμβάνοντας την ανάγκη να υπερασπιστεί την Ουκρανία μέχρι τον τελευταίο Ουκρανό με τη ρητορική μιας «δίκαιης ειρήνης» – ανακοινώνει με δημοκρατικό πατριωτισμό αποτρόπαια σχέδια επανεξοπλισμού και πυρηνικής αποτροπής.

Ο πόλεμος είναι ο φρικτός ιστορικός ορίζοντας της εποχής μας.

Στη Σουηδία και τη Νορβηγία, κυβερνητικά φυλλάδια και η επέκταση των νεκροταφείων προετοιμάζουν τον πληθυσμό για το ενδεχόμενο πολέμου με τη Ρωσία· η φον ντερ Λάιεν δηλώνει πως θέλει «ειρήνη μέσω ισχύος»· ο Μακρόν προτείνει την επέκταση της γαλλικής πυρηνικής αποτροπής στην υπόλοιπη Ευρώπη· η Λομβαρδία αυξάνει τα αποθέματά της σε ιώδιο σε περίπτωση πυρηνικής επίθεσης· το ΝΑΤΟ προωθεί τη στρατιωτική κινητοποίηση των συμμάχων στον Ινδο-Ειρηνικό, για την προετοιμασία σύγκρουσης με την Κίνα· και ο ιταλικός στρατός ετοιμάζεται να στρατολογήσει άλλους σαράντα χιλιάδες στρατιώτες.

Μέσα στο πλαίσιο της τεχνολογικής και χρηματοοικονομικής αλληλεξάρτησης μεταξύ Κίνας και Ηνωμένων Πολιτειών, η εκλογή του Τραμπ φέρνει στην επιφάνεια τη μακροχρόνια σύγκρουση μεταξύ των παγκοσμιοποιημένων και των εθνικιστικών φραξιών των δυτικών ελίτ. Με λίγα λόγια, οι πρώτοι επιδιώκουν άμεση σύγκρουση με τη Ρωσία με κάθε κόστος, ενώ οι δεύτεροι θέλουν έναν συμβιβασμό με το Κρεμλίνο για να στραφούν, μέσα σε λίγα χρόνια, κατευθείαν ενάντια στην Κίνα. Ωστόσο, και οι δύο πλευρές συγκλίνουν σε ένα βασικό σημείο: τον επανεξοπλισμό της Ευρώπης (που είχε ήδη αποφασιστεί και ανακοινωθεί πολύ πριν την «επιστροφή του βασιλιά Ντόναλντ»). Ένα παιχνίδι καθρεφτών και προκλήσεων που, ενώ μπορεί ανά πάσα στιγμή να οδηγήσει στην πυρηνική εξάλειψη της ανθρωπότητας, θα μετατρέψει την Ευρώπη – αν όχι σε ένα σωρό ραδιενεργών ερειπίων – σε ένα θωρακισμένο, στρατιωτικοποιημένο φρούριο, κυριαρχούμενο από μια πολεμική οικονομία που θα απορροφά κάθε ενέργεια και κοινωνικό πόρο.

Ο πόλεμος του αιώνα μας είναι υβριδικός, ολοκληρωτικός, ασύμμετρος, εμφύλιος.

Το πεδίο μάχης του βρίσκεται παντού. Ο πόλεμος του 21ου αιώνα είναι ένας πόλεμος χωρίς όρια, που παίρνει ποικίλες και διάχυτες μορφές. Ξεδιπλώνεται μέσω ενεργειακών ροών, παίρνει τη μορφή δολοφονιών και σαμποτάζ που εκτελούνται από κρατικά ενεργούμενα, και ενσωματώνει πλήρως το χρήμα, τα μέσα ενημέρωσης και τα κοινωνικά δίκτυα. Η κεντρικότητα της τεχνολογίας και της επιστημονικής εξέλιξης αντηχεί σε κάθε σφαίρα του πολέμου, μέσα από drones, εφαρμογές που εμπλέκουν τον πληθυσμό σε υπηρεσίες πληροφοριών (π.χ. για τον εντοπισμό εχθρικών μονάδων), αλλά και μέσω της επανάστασης της τεχνητής νοημοσύνης στα στρατιωτικά δόγματα, με σημασία και συνέπειες αντίστοιχες με την ανακάλυψη της πυρηνικής ενέργειας. Καθώς η τεχνητή νοημοσύνη και τα ψηφιακά συστήματα είναι θεμελιώδη για τις στρατιωτικές επιχειρήσεις, η μάχη για την υπεροχή σε αυτές τις τεχνολογίες τροφοδοτεί τον διεθνή ανταγωνισμό για την αρπαγή πρώτων υλών και τον έλεγχο των ενεργειακών πόρων. Την ίδια στιγμή, υποθέσεις περί «βακτηριολογικής αποτροπής» και ο ανοικτά στρατιωτικός ρόλος των βιολογικών εργαστηρίων ταυτίζουν τον πόλεμο με πόλεμο ενάντια στη ζωή.

Ωστόσο, οι “παραδοσιακές” και αιματηρές μορφές πολέμου δεν εξαφανίζονται. Αντίθετα, επανεμφανίζονται στα μέτωπα ενός παγκοσμίου πολέμου, που μπορεί προς το παρόν να είναι “τμηματικός”, είναι όμως σαφώς προϊόν της κρίσης της παγκόσμιας ηγεμονίας των ΗΠΑ και της σύγκρουσής τους με τους ανταγωνιστές τους, ιδιαίτερα την Κίνα. Στο ουκρανικό μέτωπο, η μαζική επιστράτευση και ο στατικός χαρακτήρας του πολέμου θυμίζουν τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Στο μέτωπο της Μέσης Ανατολής, όπου οι ΗΠΑ υπερασπίζονται τον εποίκιστικό σιωνισμό του Ισραήλ – που ιδρύθηκε ως προκεχωρημένο φυλάκιο των δυτικών συμφερόντων – προκειμένου να διατηρήσουν την κυριαρχία τους στην περιοχή, η γενοκτονία στη Γάζα και στη Δυτική Όχθη φέρνει στη μνήμη γεγονότα του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Σε καμία περίπτωση, όμως, δεν πρόκειται για επιστροφή στον 20ό αιώνα· πρόκειται για την αμοιβαία ενίσχυση της τεχνικής προόδου και της γενικευμένης κινητοποίησης στον ολοκληρωτικό πόλεμο του 21ου αιώνα.

Η αύξηση της τεχνολογικής ισχύος αποτελεί πλέον τον κύριο τομέα ανταγωνισμού για τις δυνάμεις που επιδιώκουν την παγκόσμια κυριαρχία.

Με μια αντιστροφή των εννοιών του μέσου και του σκοπού, η τεχνολογία, καθοδηγούμενη από

τη σύγχρονη επιστήμη, επιβάλλεται σύμφωνα με τη δική της λογική. Ο ρόλος που απέκτησε το Starlink – το δορυφορικό σύστημα του Έλον Μασκ – με τον πόλεμο στην Ουκρανία είναι ενδεικτικός μιας άνευ προηγουμένου κυριαρχίας των πολυεθνικών υψηλής τεχνολογίας. Όμως, όπως και σε άλλες φάσεις της βιομηχανικής επανάστασης, ο ρόλος του κράτους δεν μειώνεται· αντίθετα, το κράτος αποκτά ανανεωμένη κεντρικότητα. Δεν είναι τυχαίο ότι το πρόγραμμα Stargate της νέας αμερικανικής κυβέρνησης – 500 δισεκατομμύρια δολάρια για την ανάπτυξη τεχνητής νοημοσύνης – έχει συγκριθεί με το Σχέδιο Μανχάταν, το οποίο οδήγησε στους ατομικούς βομβαρδισμούς της Χιροσίμα και του Ναγκασάκι.

Η αυτοματοποιημένη φύση της γενοκτονίας στη Γάζα μοιάζει με ένα πείραμα πάνω στους «άγριους των αποικιών» για αυτό που πιθανώς θα συμβεί αργότερα και στους «πολιτισμένους» – όπως ακριβώς η γενοκτονία των Χερέρο στη Ναμίμπια από την γερμανική αποικιοκρατία (και το σύνολο των γενοκτονιών από άλλες αποικιακές δυνάμεις) προηγήθηκε και προετοίμασε τα στρατόπεδα εξόντωσης του ναζισμού. Καθώς γίνεται όλο και πιο σαφές ότι στην οργάνωση του πολεμικού-παγκόσμιου συστήματος υπάρχει μια «υπεράριθμη» ανθρωπότητα που δεν είναι αναγκαία και πρέπει είτε να διαχειριστεί είτε να εξαλειφθεί, η ιδέα ότι η ίδια η ανθρωπότητα μπορεί να αντικατασταθεί κερδίζει ολοένα και μεγαλύτερη νομιμοποίηση – όπως υποστηρίζουν ανοικτά ορισμένα τεχνοκρατικά ρεύματα που δεν βρίσκονται μακριά από τα κέντρα λήψης αποφάσεων.

Ο πόλεμος είναι πρωτίστως ζήτημα εσωτερικής πολιτικής – και το πιο αποτρόπαιο απ’ όλα.

Με αυτά τα λόγια, η Σιμόν Βέιλ, σε ηλικία 24 ετών, στο κείμενό της Στοχασμοί για τον Πόλεμο (1933), προειδοποιούσε για το σφάλμα να αντιμετωπίζεται ο πόλεμος ως υπόθεση εξωτερικής πολιτικής. Παρόλο που τα δραματικά γεγονότα που παρακολουθούμε καθημερινά σε ζωντανή μετάδοση φαίνονται μακρινά, ο πόλεμος είναι πιο κοντά απ’ όσο ασυνείδητα ελπίζουμε.

Οι υλικές υποδομές του πολέμου – ενισχυμένες όλο και περισσότερο από τεράστια προγράμματα επανεξοπλισμού – βρίσκονται συχνά μια ανάσα από εμάς: από τα κέντρα λήψης αποφάσεων μέχρι τα εργοστάσια όπλων και πυρομαχικών, τους κόμβους εφοδιασμού που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της στρατιωτικής λογιστικής, και το πανεπιστημιακό σύστημα που λειτουργεί σαν εργαστήριο για τη βιομηχανία πολέμου. Στον ψηφιοποιημένο κόσμο των δεδομένων, τα όρια ανάμεσα στο πολιτικό και το στρατιωτικό ξεπερνιούνται συνεχώς και προς τις δύο κατευθύνσεις: μια εφαρμογή κινητού που σήμερα χρησιμοποιείται για να μας προφι-

λάρει ως καταναλωτές, ασθενείς ή «ψηφιακούς πολίτες», μπορεί αλλού – και εδώ – να χρησιμοποιηθεί για να αποκλείσει, να στρατολογήσει ή να εξαλείψει ένα μέρος της ανθρωπότητας που θεωρείται απειλή ή περιττό. Τα δεδομένα που παράγουμε καθημερινά, εξάλλου, τίθενται απευθείας στην υπηρεσία της επιτήρησης και των στρατών.

Αν είναι αλήθεια ότι ο πόλεμος ξεκινά από εδώ, είναι επίσης αλήθεια ότι ο πόλεμος επιστρέφει. Επιστρέφει ως ανάγκη «κατευνασμού» των περιοχών πίσω από τα μέτωπα μέσω στρατιωτικοποίησης: η πειραματική εφαρμογή “κόκκινων ζωνών” μετά την Πρωτοχρονιά [από τον Δεκέμβριο του 2024, αρκετές ιταλικές πόλεις εφαρμόζουν «κόκκινες ζώνες», από τις οποίες η αστυνομία μπορεί να απομακρύνει αυθαίρετα οποιονδήποτε θεωρεί «επικίνδυνο»], η προσπάθεια επιβολής στρατιωτικού νόμου με το «πακέτο ασφαλείας» [σύνολο κατασταλτικών νόμων που προωθεί η ιταλική κυβέρνηση και στοχεύουν σε εργατικούς αγώνες και στη διαμαρτυρία, αυξάνουν τις αστυνομικές εξουσίες και τις ποινές], η επέκταση του «μοντέλου Καϊβάνο» σε άλλες πόλεις [περίπτωση ομαδικού βιασμού το 2023 στο Καϊβάνο που χρησιμοποιήθηκε ως πρόσχημα για την εφαρμογή αυστηρών μέτρων δημόσιας τάξης και αστυνόμευσης σε φτωχές περιοχές].

Στο εσωτερικό, οι επιπτώσεις της σύγκρουσης μεταξύ κρατών είναι πολυάριθμες και το κόστος μεταφέρεται στις υποτελείς τάξεις – αυξήσεις στους λογαριασμούς, περαιτέρω επισφάλεια στην εργασία, το τέλος όσων έχουν απομείνει από το λεγόμενο «κράτος πρόνοιας». Αυτές οι θυσίες δικαιολογούνται μέσω της ανάγκης για εθνικό και ευρωπαϊκό επανεξοπλισμό και άμυνα, με συνεχή χρήση της «κατάστασης έκτακτης ανάγκης» και της στρατιωτικοποίησης των κρίσεων. Αυτό το βιώσαμε σε μεγάλη κλίμακα κατά την περίοδο της πανδημίας, όταν ο «πόλεμος ενάντια στον ιό», με την γενικευμένη κινητοποίηση και πειραματισμό πάνω στον πληθυσμό, προετοίμασε το έδαφος για τον σημερινό πόλεμο.

Ο ολικός πόλεμος είναι ταυτόχρονα και παγκόσμιος εμφύλιος πόλεμος.

Οι συνθήκες αυτού του εμφυλίου πολέμου έχουν διαμορφωθεί σε μεγάλο βαθμό και στα δικά μας γεωγραφικά πλάτη, όπως έχει επισημανθεί επανειλημμένα ήδη από τον περασμένο αιώνα. Η κατάρρευση των ιδεολογικών συγκολλητικών υλικών, η σύγκρουση εντός του Κράτους αλλά και μέσα στις κατακερματισμένες τάξεις αποτελούν συμπτώματα ότι η βαρβαρότητα δεν είναι κάτι μακρινό, αλλά ξεδιπλώνεται και εντός των τειχών που έχουν υψωθεί στο όνομα του «πολιτισμού» και της «προόδου». Αρκεί να σκεφτεί κανείς τι συμβαίνει στα banlieues (προάστια) ως αντανάκλαση του «πολέμου των φτωχών» – Ιταλοί εναντίον ξένων, άνεργοι εναντίον παράτυπων εργατών, νόμιμοι καταστηματαρχές εναντίον πλανόδιων, νόμιμοι εναντίον παράνομων μεταναστών, κάτοικοι δημοσίων κατοικιών εναντίον καταληψιών, πολίτες εναντίον Ρομά,

ακτιβιστές εναντίον των «maranza» [νέοι από τα προάστια, συχνά στιγματισμένοι, σημείωση μεταφραστή]... Αν πάμε στο Ηνωμένο Βασίλειο, βλέπουμε την επιστροφή πραγματικών πογκρόμ, με μετανάστες και ισλαμιστές στη θέση των Εβραίων και των Ρομά. Οι σύγχρονες εξεγέρσεις και επαναστάσεις είναι πάντα εμφύλιοι πόλεμοι, αλλά τα δύο αυτά δεν ταυτίζονται. Σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σε έναν πανταχού παρόντα και οριζόντιο εμφύλιο πόλεμο, χωρίς κοινωνικό πόλεμο.

Κάποιες φορές όμως η σύγκρουση εκδηλώνεται κάθετα, όπως στις ταραχές μετά τη δολοφονία του Τζορτζ Φλόιντ και, με διαφορετική κοινωνική σύνθεση, στην επίθεση στο Καπιτώλιο (ΗΠΑ, 2020 και 2021: πρώτα προλετάριοι όλων των χρωμάτων ενάντια στους εξουσιαστές και τις θεσμικές αρχές, κυρίως ενάντια στην αστυνομία· έπειτα ένα μίγμα τάξεων, κυρίως όμως λευκών λαϊκών στρωμάτων, ενάντια στην εκλογή του Μπάιντεν). Επίσης, στις συγκρούσεις των ιθαγενών πληθυσμών της Βραζιλίας ενάντια στο “marco temporal” της αγροτοβιομηχανίας (2023), στις εξεγέρσεις στα γαλλικά προάστια (από το 2005 έως και τις πρόσφατες ταραχές για τον Ναέλ) και, σε δικά μας μέρη, στις αντιματωτικές διαδηλώσεις μετά τη δολοφονία του Ράμι Ελγκαμλ στο Μιλάνο από τους Καραμπινιέρι.

Σε κάθε περίπτωση, τα φαινόμενα κοινωνικής αποσύνθεσης αποτελούν απειλή για την καθεστηκυία τάξη, στα οποία το κράτος απαντά με αυταρχισμό, ανεξαρτήτως του πολιτεύματος (δημοκρατία ή απολυταρχία) και χωρίς ενδιάμεσες διαδικασίες – παρά μόνο μέσω της τεχνικής προόδου. Για παράδειγμα, μέσω της ψηφιοποίησης και της βιομετρικής ταυτοποίησης, η πολιτική ταυτότητα γίνεται αδιάκριτη από ένα αυτοματοποιημένο εργαλείο επιτήρησης. Ο «πολίτης» που επαναστατεί ή δεν υπακούει, σήμερα, «μπανάρεται» (αποκλείεται) όλο και περισσότερο με μηχανικό τρόπο.

Το να αναγνωρίσουμε την πορεία προς τον πόλεμο δεν σημαίνει να την αποδεχτούμε ως αναπόφευκτη.

Αν και η «θρησκεία του αναπόφευκτου» είναι η κυρίαρχη ιδεολογία της εποχής, κάποια σημάδια φαίνεται να την κλονίζουν: Στην Ουκρανία, μετά τον εθνικιστικό παροξυσμό, η λαϊκή στήριξη στον πόλεμο υποχωρεί, με μορφές μαζικής άρνησης, λιποταξίας και απείθειας που βαραίνουν σημαντικά στην πορεία της σύγκρουσης και αφήνουν να φανεί μια πιθανή κατάρρευση του δυτικού μετώπου. Την ίδια στιγμή, η γενοκτονία στη Γάζα έχει πυροδοτήσει ένα παγκόσμιο κίνημα, μερικές φορές συγκροτημένο, που χάρη σε επίμονες μειοψηφίες επανεφευρίσκει την άμεση δράση και φέρνει την Ιντιφάντα μέσα στα αμερικανικά πανεπιστήμια, αναλαμβάνοντας να πει το ανείπωτο: το πολεμοχαρές και γενοκτονικό θεμέλιο του δυτικού καπιταλισμού. Η επέκταση του πολέμου σε όλες τις σφαίρες της κοινωνίας πολλαπλασιάζει τις ευκαιρίες για σαμποτάζ και

ανταρσία, δίνοντας στην «ανθρώπινη παραλλαγή» πρωτοφανείς δυνατότητες να μπλοκάρει τη θανατηφόρα μηχανή.

Αντιθέτως, η πολεμική προπαγάνδα έχει επηρεάσει – παραδόξως – ορισμένες μειοψηφικές «αντιστεκόμενες» ομάδες, που υποστήριξαν μια υποτιθέμενη, ανύπαρκτη ουκρανική αντίσταση, ενώ δίστασαν να στηρίξουν την παλαιστινιακή αντίσταση, αδυνατώντας να διακρίνουν τη διαφορά ανάμεσα σε ένα εθνικιστικό ρεύμα υποκινούμενο και εξοπλισμένο από το NATO (με πραγματικούς ναζί στις πρώτες γραμμές, στο κοινοβούλιο, στον στρατό και στην αστυνομία) και σε μια αντικατοχική αντίσταση απέναντι σε ένα συνεχιζόμενο αποικιακό σχέδιο εγκατάστασης εποίκων. Αν οι σοσιαλιστές του Κοινοβουλίου ψήφισαν πολεμικές πιστώσεις έναν αιώνα πριν, οι γελοίοι και διεφθαρμένοι «προοδευτικοί» σημερινοί επίγονοί τους, μετά από έναν αιώνα ταξικής συνεργασίας, υποστηρίζουν το σχέδιο επανεξοπλισμού “ReArm Europe” και καλούν σε φιλοπόλεμες διαδηλώσεις «για την ελευθερία», που έχουν σκοπό μόνο τη συνέχιση της σφαγής στην Ουκρανία [αναφορά στις φιλοευρωπαϊκές διαδηλώσεις της 15ης Μαρτίου στην Ιταλία].

Εκατόν δέκα χρόνια μετά την είσοδο της Ιταλίας στον Α' Παγκόσμιο Σφαγείο και ογδόντα χρόνια μετά το τέλος του Β', είναι η ιστορία του επαναστατικού αντιμιλιταρισμού – και ακόμη περισσότερο εκείνων που τον εγκατέλειψαν στο όνομα ενός «δίκαιου πολέμου» – που ρίχνει τραγικό φως στον δρόμο που έχουμε μπροστά. Ο μόνος τρόπος για να αποφύγουμε τους αδελφοκτόνους πολέμους είναι να αναμετρηθούμε με τη λογική της αναπόφευκτης ήττας και τις συνεπαγωγές της: δηλαδή, να εργαστούμε για την καταστροφή του καπιταλιστικού στρατοπέδου που θέλει να μας στρατολογήσει και να μας οχυρώσει. Και ο μόνος τρόπος να μην καταλήξει η πτοπαθεία να είναι εργαλείο του αντίπαλου καπιταλιστικού μπλοκ, είναι να υιοθετήσουμε τη λογική του διεθνισμού: αυτή που κάνει κάθε εκμεταλλεύσιμο να βλέπει εχθρό του τη «δική του» κυρίαρχη τάξη και να στέκεται αλληλέγγυος με τους αδελφούς και τις αδελφές του στην απέναντι πλευρά του μετώπου.

Πολεμική μεταστροφή εργοστασίου πριν το ξέσπασμα του Β'Π.Π.

‘48. Αντίσταση στον Μεγάλο Εποικισμό: Ένα πολύτιμο ντοκιμαντέρ από τη σωστή πλευρά της Ιστορίας

Γράγει ο Λεωνίδας Β.

«Οι Ισραηλινοί ψοφάνε να κάνουν τους Παλαιστίνιους να παραδεχτούμε την ύπαρξη του Ισραήλ. Εγώ δεν την παραδέχομαι. Ναι, μπορούν να ελέγχουν, να σκοτώνουν, να καταστρέφουν, αλλά δεν υπάρχει και δεν θα υπάρξει ποτέ...»

Απόσπασμα από μια από τις συνεντεύξεις που περιλαμβάνονται στο ντοκιμαντέρ.

Από τα τέλη της περασμένης χρονιάς, μετά την πρεμιέρα που πραγματοποιήθηκε την 1/12/2024 στην Αθήνα, στον κατάμεστο κινηματογράφο Μικρόκοσμος, έχουν ξεκινήσει και έκτοτε βρίσκονται πανελλαδικά σ' εξέλιξη -σε πολιτικούς και κοινωνικούς χώρους, φεστιβάλ και εκδηλώσεις- οι προβολές ενός πολύτιμου οπτικοακουστικού υλικού.

Πρόκειται για ένα πολιτικό ντοκιμαντέρ που δημιουργήθηκε αυτοργανωμένα από την Ομάδα 218 [*] με τίτλο ‘48. Αντίσταση στον Μεγάλο Εποικισμό, μέσα από το οποίο τεκμηριώνονται -άπλα και ανθρώπινα- οι διάφορες μορφές της καταπίεσης (που βιώνουν καθημερινά) και του αγώνα (που δίνουν αδιάκοπα) οι Παλαιστίνιοι και οι Παλαιστίνιες στη Δυτική Όχθη.

Τα γυρίσματα του πραγματοποιήθηκαν το καλοκαίρι του 2022. Η τελική επεξεργασία του ολοκληρώθηκε μετά την «Πλημμύρα του Al Aqsa» που εξαπολύθηκε στα κατεχόμενα εδάφη του κράτους - απαρτχάιντ του Ισραήλ, από τις οργανώσεις της Παλαιστινιακής Αντίστασης στις 7 Οκτώβρη 2023. Έκτοτε, η μαρτυρική Λωρίδα της Γάζας βρίσκεται αντιμέτωπη με τη γενοκτονία και τη λιμοκτονία, ενώ η κατεχόμενη Δυτική Όχθη βιώνει την πλέον γενικευμένη (μετά τη δεύτερη Ιντιφάντα του 2000) επίθεση των σιωνιστών εγκληματιών πολέμου.

Μια κινηματογραφική καταγραφή ανθρώπων ιστοριών από 4 περιοχές της Παλαιστίνης, η οποία καταφέρνει να συνθέσει μια συλλογική αφήγηση ενός αλύγιστου λαού που -παρά την κατοχή- δεν παύει ν' αντιστέκεται καθημερινά για τη Γη και την Ελευθερία του. Μέσα από τις συνεντεύξεις με γυναίκες, άντρες και παιδιά (Abed Fattah Iskafi, Leena Mohammad Nadi Hammouri, Zleekhah Mohtaseb, Alaf Mohtaseb, Salwa Sird, Shadi Sird, Abed Sird, Issa Amro, Bassem Tamimi, Nariman Tamimi, Ahmed Tobasi, Mustafa Sheta και Rateebah Almonhtaseb om Omran), αποτυπώνονται ανάγλυφα οι απαγορεύσεις στις ελεύθερες μετακινήσεις και οι αρπαγές σπιτιών, οι παρενοχλήσεις και οι εξευτελιστικοί έλεγχοι στα checkpoints, οι φυλακίσεις και οι δολοφονίες που διαπράττονται από το ισραηλινό κράτος και τους εποίκους

του.

Από τη Χεβρώνα, τη μεγαλύτερη πόλη της Δυτικής Όχθης με πληθυσμό γύρω στους 220.000 κατοίκους, ένα σύγχρονο πολεοδομικό και κοινωνικό απαρτχάιντ 30 χλμ. νότια της Ιερουσαλήμ, τη μοναδική πόλη της Δυτικής Όχθης, μέσα στην οποία βρίσκεται παράνομος ισραηλινός εποικισμός. Μέχρι το Νάμπι Σάλεχ, ένα μικρό χωριό περίπου 550 κατοίκων, 20 χλμ. βορειοδυτικά της Ραμάλα, γνωστό για την αγωνιστικότητα του, με εκατοντάδες φυλακισμένους και φυλακισμένες, ενώ στη μακρά λίστα των νεκρών του περιλαμβάνεται και ένα μωρό δύο ετών. Από τη Τζενίν, την πόλη στη βόρεια Δυτική Όχθη, με τους περίπου 50.000 κατοίκους και το γνωστό -σ' όλο τον κόσμο- προσφυγικό καταυλισμό της, ο οποίος κατά τη διάρκεια της δεύτερης Ιντιφάντα δέχθηκε τη σφοδρότερη επίθεση του ισραηλινού στρατού (IDF) με πεζικό, τανκς και αεροπλάνα να ισοπεδώνουν ένα μεγάλο κομμάτι του, αφήνοντας πίσω τους πολλούς νεκρούς και τραυματίες. Μέχρι το Σέιχ Τζαράχ, μια παλαιστινιακή γειτονιά της Ανατολικής Ιερουσαλήμ, δύο χλμ. βόρεια της παλιάς Πόλης, όπου τα τελευταία χρόνια πολλές οικογένειες απειλούνται με έξωση ή έχουν εκδοθεί εντολές κατεδάφισης των σπιτιών τους, ενώ σιωνιστές έποικοι έχουν καταφέρει να αρπάξουν σπίτια και να εκδιώξουν Παλαιστίνιους και Παλαιστίνιες, πάντα με την υποστήριξη του ισραηλινού στρατού.

Μέσα από αυτό το κινηματογραφικό οδοιπορικό αλληλεγγύης, αποτυπώνεται καθαρά και ξάστερα η πολύμορφη και συστηματική ισραηλινή πολιτική εξόντωσης και εκτοπισμού του Παλαιστινιακού λαού, για την ολοκλήρωση της Nakba (Καταστροφής) του ‘48, η οποία εδώ και πάνω από ενάμιση χρόνο κλιμακώνεται -παρά την παγκόσμια κατακραυγή και τα καταδικαστικά ψηφίσματα του ΟΗΕ- με την πολιτική, οικονομική και στρατιωτική υποστήριξη του ευρωατλαντικού Ιμπεριαλισμού των ΗΠΑ-NATO-ΕΕ.

Μετά από την 7η Οκτώβρη, τα πρόσωπα που μιλάνε μπροστά στο φακό έχουν βρεθεί αντιμέτωπα μ' ένα γύρο εντεινόμενων επιθέσεων από το ισραηλινό κράτος, τους ένστολους δολοφόνους του και τους πάνοπλους εποίκους του που παριστάνουν τους «πολίτες».

«Ο Ίσα από τη Χεβρώνα απήχθη, χτυπήθηκε και φυλακίστηκε, ο Μπασέμ Ταμίμι και η κόρη του Αχέντ από το Νάμπι Σάλεχ συνελήφθησαν, στον καταυλισμό της Τζενίν βασικές υποδομές βομβαρδίστηκαν ενώ στο Σέιχ Τζαράχ οι αρπαγές σπιτιών και οι επιθέσεις από τους εποίκους εντάθηκαν».

Μέσα στην εγχώρια συνθήκη της ευρωατλαντικής εθνικής ενότητας, της πολεμικής προπαρασκευής του ελληνικού κράτους και του βαθέματος της αιματοβαμμένης συμμαχίας του με το

γενοκτονικό Ισραήλ, απέναντι στα ευρω-οριενταλιστικά και τα φιλελ «ελευθεριακά» - πρωτοκοσμικά ιδεολογήματα, τον αντιαραβικό - αντιμουσουλμανικό ρατσισμό και τη σιωνιστική (είτε κυρίαρχη είτε “ριζοσπαστική”) προπαγάνδα και παραπληροφόρηση, το ‘48. Αντίσταση στον Μεγάλο Εποικισμό αποτελεί αναμφίβολα μια συλλογική κινηματογραφική δουλειά, φτιαγμένη από τη σωστή πλευρά της Ιστορίας.

Ένα πολιτικό ντοκιμαντέρ που υπενθυμίζει σ' όλους και όλες εμάς τους από τα κάτω, τους λόγους και τις αιτίες για τις οποίες οφείλουμε υλικά - πθικά - πολιτικά να στεκόμαστε διεθνιστικά και αλληλέγγυα στο πλευρό της Παλαιστίνης, ως τη Λευτεριά!

[*] Όπως αναφέρουν μεταξύ άλλων τα ίδια τα μέλη της 218: «Είμαστε μια ομάδα 7 ατόμων, όσοι/ες χωράνε σε ένα service (επταθέσιο ταξί, το μαζικότερο μέσο μεταφοράς στην Παλαιστίνη), με παρόμοιες πολιτικές αφητηρίες και κοινή στάση απέναντι στη συνεχιζόμενη πολιτική εξόντωσης του παλαιστινιακού λαού.

Η ομάδα 218 είναι κάτι παραπάνω από ένα κινηματογραφικό συνεργείο, καθώς πλέον βασίζεται σε μια κοινότητα ανθρώπων που την υποστηρίζουν. Πήρε το όνομα της από τον αριθμό του λεωφορείου που συνδέει την Ιερουσαλήμ με την υπόλοιπη Παλαιστίνη μέσω Ραμάλας, και διέρχεται από το σημείο ελέγχου της Καλάντια, το μεγαλύτερο στη Δυτική Όχθη. Αποτελείται από ανθρώπους από την Αθήνα (Ελλάδα) που έχουν συμμετάσχει σε πολιτικά ντοκιμαντέρ και έχουν οργανώσει κινήσεις αλληλεγγύης για την Παλαιστίνη (εκδόσεις βιβλίων, εκδηλώσεις κ.ά.). Επιθυμία αυτής της ομάδας είναι να συνεχίσει να δημιουργεί ντοκιμαντέρ πολιτικού περιεχομένου με επίκεντρο την Παλαιστίνη μέχρι την απελευθέρωση της [...]

Μέσω του ντοκιμαντέρ επιδιώκουμε να κατανοήσουμε το παλαιστινιακό ζήτημα και να συμβάλουμε στην ανάδειξη του, κόντρα στην ελλιπή και διαστρεβλωμένη ενημέρωση από τα κυρίαρχα ΜΜΕ.

Στόχος μας είναι η διάδοση του ντοκιμαντέρ σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο κοινό και θέλουμε να προβληθεί σε φεστιβάλ, κινηματογράφους, κοινωνικούς και πολιτικούς χώρους, πανεπιστήμια, διαδικτυακές πλατφόρμες και αλλού».

Απόσπασμα από το 48doc.com από το οποίο αντλήθηκαν στοιχεία και πληροφορίες για τη συγγραφή του κειμένου και όπου βρίσκεται σ' εξέλιξη καμπάνια οικονομικής ενίσχυσης του εγχειρήματος.

Οι νέες εκπαιδευτικές προτάσεις-μεταρρυθμίσεις και η ανεπάρκεια την μαθητικού κινήματος

Γράφει ο Νίκος Μ. (μαθητής ΕΠΑΛ)

Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης των τελευταίων ετών (ΕΒΕ, τράπεζα θεμάτων, ιδιωτικά πανεπιστήμια κ.λπ.) συνεχίζονται οι μεταρρυθμίσεις για τα σχολεία, με νομοθετικές αλλαγές και εγκυκλίου. Αρχικά είδαμε με την αρχή του σχολικού έτους την αυστηροποίηση ποινών, την επανεμφάνιση της πενήμερης αποβολής και τον διαχωρισμό των απουσιών σε δικαιολογημένες και μη που στοχεύει στην επανάληψη της τάξης για τους “παραβατικούς” μαθητές. Στη συνέχεια, πέρασε νομοσχέδιο υπέρ της ίδρυσης “Δημόσιων” Ωνάσειων σχολείων και ακόμη πιο πρόσφατα προτάθηκε η ίδρυση τεχνικών γυμνασίων αποκλειστικά για “παραβατικούς” μαθητές, αλλά και σε περίπτωση αποβολής ο μαθητής να εκτελεί καταναγκαστική εργασία στον χώρο του σχολείου.

Τα Ωνάσεια σχολεία ψηφίστηκαν με συνοπτικές διαδικασίες τον φετινό Γενάρη και ουσιαστικά αφορούν 22 ήδη υπάρχοντα σχολεία πανελλαδικά που περνάνε στη διαχείριση του ιδρύματος “Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης”. Το ίδρυμα ελέγχει τη χρηματοδότηση για τα πρώτα χρόνια και την ύλη, οι καθηγητές περνάνε από ειδική επιτροπή σύμφωνα με τα κριτήρια του ιδρύματος και η εισαγωγή των μαθητών (γυμνασίου - λυκείου) γίνεται με εξετάσεις σε μορφή πανελληνίων. Στην πραγματικότητα τα Ωνάσεια σχολεία εμφανίζονται σαν τη μόνη λύση απέναντι στην εξαθλίωση των υπόλοιπων, ιδιωτικοποιούνται πτυχές του δημόσιου δωρεάν χαρακτήρα του σχολείου, οι μαθητές θα καταφεύγουν από μικρότερη ηλικία σε απογευματινά φροντιστήρια, τα σχολεία θα βαθμολογούνται, όπως και οι καθηγητές. Έτσι με τα παραπάνω οξύνονται οι ταξικοί φραγμοί, η εντατικοποίηση και η πειθαρχία των μαθητών. Η καταστολή απέναντι στους καθηγητές θα

ενταθεί κι άλλο λόγω της βαριάς αξιολόγησης και κατά αυτόν τον τρόπο θα δημιουργηθούν σχολεία που θα κυριαρχεί αποκλειστικά ο κρατικός - καπιταλιστικός λόγος με κανένα περιθώριο για ανατρεπτικές ιδέες και αγώνες.

Τους πρώτους μήνες του 2025, μέσα από μία κυβερνητική επιτροπή για την καταπολέμηση της βίας των ανηλίκων, που συνεργάζεται με 9 διαφορετικά υπουργεία και φορείς όπως η αστυνομία, προτάθηκε η υποχρεωτική κοινωνική εργασία εντός σχολείου σε περίπτωση αποβολής μαθητή, η δημιουργία τεχνικών γυμνασίων αποκλειστικά για “παραβατικούς” μαθητές και γενικότερα η αυστηροποίηση των ποινών εντός της σχολικής μονάδας. Πιο συγκεκριμένα, σχετικά με την αυστηροποίηση προτάθηκε η διαρκής επίβλεψη όλων των χώρων του σχολείου ακόμα και τις ώρες διδασκαλίας, η ένταξη του σχολικού συμβούλου και διαμεσολαβητών μαθητών που θα λειτουργούν κόντρα στους υπόλοιπους συμμαθητές τους με σκοπό να σταματήσουν οι “παραβατικές” συμπεριφορές. Η καταστολή οποιουδήποτε κινήματος εντείνεται, οι διαδικασίες καταγραφής και παρακολούθησης σχετικών φαινομένων θα γίνεται πλέον τυποποιημένα, ώστε αντίστοιχες πράξεις να εντοπίζονται άμεσα. Τα παραπάνω, ενώ επιχειρείται να παρουσιαστούν με θετική χροιά, στην πραγματικότητα οξύνουν τους ταξικούς φραγμούς, δημιουργούν σχολεία διαφορετικών ταχυτήτων, εντείνουν το διαχωρισμό των μαθητών μεταξύ “αρίστων - υπάκουων” και “παραβατικών - κακών”. Η δημιουργία σχολείων “παραβατικών” μαθητών στην πραγματικότητα θεσμοθετεί και εγκαθιδρύει “σχολεία - αναμορφωτήρια”, με στόχο την καταστολή των κινήματων, τη στοχοποίηση μαθητών που δεν υποκύπτουν στις εντολές τις διεύθυνσης, τον έλεγχο, την επιτήρηση και τη

δημιουργία της λογικής του υπάκουου μαθητή και μετέπειτα εργάτη, που αν δεν υπακούσει θα τιμωρηθεί.

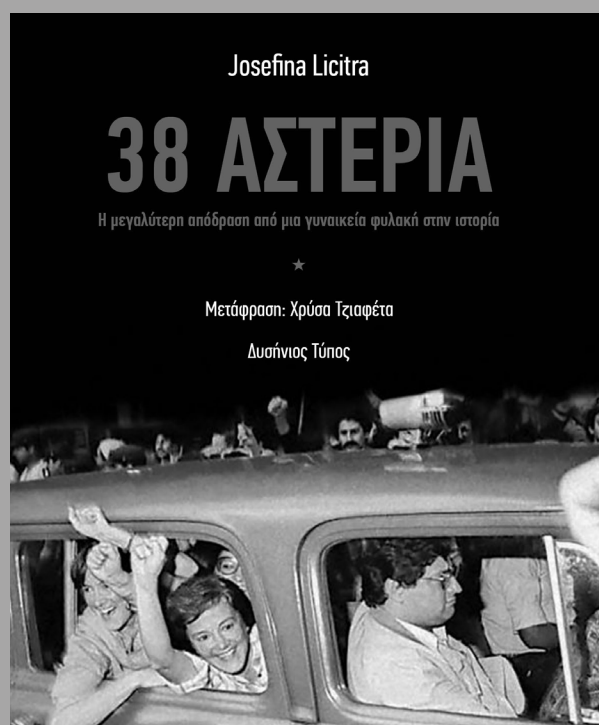
Στα παραπάνω το μαθητικό κίνημα απουσιάζει ή δεν είναι επαρκές. Έπειτα από χρόνια κατασταλτικών μέτρων όπως οι αποβολές, οι απουσίες ενώ το σχολείο είναι υπό κατάληψη, το webex και άλλα, είναι πια αρκετά αποδυναμωμένο και οι μαθητές φοβισμένοι. Επίσης, η κοινωνικοποίηση των νέων έχει αλλάξει και οι μαθητές δεν πολιτικοποιούνται τόσο εύκολα ή έντονα όπως παλιότερα, με αποτέλεσμα είτε να μην δείχνουν μεγάλο ενδιαφέρον για αντίστοιχα ζητήματα, είτε να ενδιαφέρονται αλλά λόγω φόβου να μην ασχολούνται αρκετά. Τέλος, ελάχιστες μαθητικές οργανώσεις - ομάδες έχουν ασχοληθεί με τα παραπάνω, πράγμα που δεν βοηθάει να αναλυθούν και να γίνουν ευρύτερα γνωστά. Μάλιστα ορισμένες μαθητικές οργανώσεις, αντί να επιλέξουν να ασχοληθούν με πραγματικά ζητήματα, διοργανώνουν άνευρες, δήθεν μαθητικές, συναυλίες, χωρίς ιδιαίτερο πολιτικό πρόσημο ή κάποια προσπάθεια πολιτικοποίησης των μαθητών.

“Η αναζωπύρωση των μαθητικών κινήματων είναι αναγκαία.”

Οι μαθητές πρέπει να οργανωθούμε και να δράσουμε, προκειμένου να μπλοκάρουμε την εκπαιδευτική αναδιάρθρωση και τα υπόλοιπα δυστοπικά σχέδια του κράτους και του κεφαλαίου. Μέσα από οριζόντιες διαδικασίες, γενικές συνελεύσεις, καταλήψεις, διαδηλώσεις και συγκρούσεις. Να εξεγερθούμε στον δρόμο του αγώνα, να γίνει πολιτική ζύμωση που θα μας ακολουθήσει για όλη μας τη ζωή, και να αφήσουμε παρακαταθήκη για τους επόμενους.

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ

38 ΑΣΤΕΡΙΑ | Η μεγαλύτερη απόδραση από μια γυναικεία φυλακή στην ιστορία

Ετοιμάζεται και θα κυκλοφορήσει από τον δυσήνιο τύπο το επόμενο διάστημα το «38 Αστέρια. Η μεγαλύτερη απόδραση από μια γυναικεία φυλακή στην ιστορία.» Μετάφραση: Χρύσα Τζιαφέτα

«(...) Η κάθε συνεντευξηζόμενη έχει από μία εκδοχή. Γι' αυτό και αυτή η δουλειά εμπεριέχει, επίσης, ένα πελώριο ερώτημα για το πώς χτίζεται η μνήμη. Οι γυναίκες που έδωσαν τη μαρτυρία τους ενώνονται μέσω της αφηγηματικής πλοκής – όλες μιλάνε για την ίδια ιστορία – αλλά έχουν τρόπους ιδιαίτερους, συχνά αντιφατικούς μεταξύ τους, καθώς ανασύρουν τις λεπτομέρειες.

(...)Το 38 αστέρια είναι, συνεπώς, το αποτέλεσμα των βεβαιοτήτων, των παγίδων και της δασύδους και δυναμικής ιδιότητας της

μνήμης. Και είναι η γεμάτη σεβασμό προσπάθεια να κατασκευάσω απ' έξω, χωρίς να έχω υπάρξει εκεί παρά μόνο με την επίμονη σκέψη κατά τη διάρκεια πολλών χρόνων, ένα ατελές και την ίδια ώρα πιθανό αφήγημα γύρω από το μοναδικό στοιχείο που δεν πρόκειται ποτέ ν' αλλάξει: στις 30 Ιουλίου 1971, τριάντα οκτώ γυναίκες δραπέτευσαν από τους υπονόμους του Μοντεβιδέο. Και με αυτήν την πράξη άφησαν πίσω τους το σιωπηλό αποτύπωμα ενός γεγονότος που σήμερα μπορεί να ερμηνευτεί ως αλληγορία πολλών πραγμάτων – της ελευθερίας του σώματος και της σκέψης, της έπαρσης της νεότητας – αλλά που υψώνεται, κυρίως, πάνω σε μια ατομική και ταυτόχρονα συλλογική αναγκαιότητα επιβίωσης»

Το χρέος μας τώρα είναι βαρύτερο

Γράφει η Λέσχη ενάντια στη λήθη

«[...] Πολλοί από εμάς έχουν χαρακτηριστεί από τους κομμουνιστές αναρχικοί και από τους αναρχικούς κομμουνιστές. Αυτό που τονίζεται είναι οι διαφορετικές ιστορίες που είναι συνδεδεμένες με την αναρχική και την κομμουνιστική παράδοση. Το ερώτημα είναι αν υπάρχει ένας διαχωρισμός που να κινείται πέρα από συγκεκριμένες ιστορικές περιόδους, έτσι ώστε να καθιστά αντιθετικές αυτές τις δύο εμπειρίες.

[...] Η μοναδική διαχωριστική γραμμή που μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε για να προσδιορίσουμε τα πολιτικά ρεύματα και την ιστορική σημασία τους είναι εκείνη της δράσης τους σε σχέση με την προλεταριακή αυτονομία, στην ενίσχυση που έδωσαν στη διαδικασία απελευθέρωσης του προλεταριάτου. [...]

Κρατάμε λοιπόν την προσβολή-φιλοφρόνηση του να είμαστε αναρχικοί και κομμουνιστές, θεωρώντας ενδιαφέρουσα την ικανότητα ωρίμανσης μιας ριζοσπαστικής κριτικής του υπάρχοντος, όχι υπερασπιζόμενοι το παρελθόν αλλά μετασχηματίζοντας το. [...]

Οι συνθήκες ταραξίες, οι συνθήκες προβοκάτορες. Σκέψεις για τον αναρχισμό και τον κομμουνισμό. Proletari 56, Ιταλία 2002.

Έχουμε φτάσει σε μια εποχή και ένα στάδιο ωρίμανσης (σαπίσματος) του καπιταλισμού, που η ανάγκη του επαναστατικού κινήματος να σκύψει πάνω στην Ιστορία και να καταπιαστεί με αυτή είναι αναγκαία. Στο πεδίο που λέγεται κοινωνικός ανταγωνισμός και πάλη των τάξεων, εδώ και χρόνια κερδίζει μια τάξη, η αστική. Εκτός των αντικειμενικών παραγόντων που εμποδίζουν μια ολοκληρωτική αντίσταση και από την μεριά της εργατικής τάξης και των καταπιεσμένων, υπάρχει και ο υποκειμενικός παράγοντας, της έλλειψης οργάνωσης, συνεκτικής θεωρίας, σχεδίου κλπ. Αποτελεί βασική αρχή για ένα οργανωμένο κίνημα να γνωρίζει την ιστορία του και να μπορεί να αξιοποιεί την μαχητική του πείρα. Η ιστορία της Ελλάδας έχεις άπειρες στιγμές δυναμικής ταξικής πάλης που έχουν χαραχτεί στις σελίδες της ιστορίας, αλλά επειδή αυτή τη γράφουν οι νικητές (όποιοι κι αν είναι αυτοί), συχνά την ξεχνάμε. Δεν γίνεται να αποσιωπούνται αγώνες μόνο και μόνο επειδή έχουν διαφορετική ιδεολογική προέλευση. Κάποτε κυριαρχούσε στους αναρχικούς - αντιεξουσιαστές μια κριτική και μια απόρριψη στον ηρωικό αγώνα του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ και του ΔΣΕ αργότερα, καθώς είχαν υιοθετήσει την κριτική μιας μειοψηφικής τροτσκιστικής τάσης της εποχής. Μια στείρα και κενή κριτική στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα, εντελώς ξεκομμένη από την εποχή της και τις αντίστοιχες συνθήκες. Μια αντίληψη που θεωρούσε δυνατή την συναδέλφωση με τους ναζί στρατιώτες. Ενώ σε άλλες χώρες (Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία) αναρχικοί και ελευθεριακοί μαχητές πρωτοστάτησαν στον αγώνα ενάντια στον ναζισμό και τον φασισμό. Κάπως έτσι φτάνουμε και στις μέρες μας στους υπερασπιστές του σιωνι-

σμού.

Ακόμα, εκτός από την ηρωική αντίσταση στον ναζισμό και τον ντόπιο φασισμό, έχουμε και τους σπουδαίους εργατικούς αγώνες του μεσοπολέμου, αλλά και τις δεκαετίες '50-'60, την ανάπτυξη του οικοδομικού κινήματος και του μαχητικού του συνδικαλισμού. Σε μια εποχή που η ταξική εκμετάλλευση όλο και διογκώνεται, που τα αφεντικά διψάν ακόμα περισσότερο για κέρδη, που κρίσεις φορτώνονται στις πλάτες του λαού, η μελέτη των ιστορικών γεγονότων μιας άλλης εποχής μόνο να προσφέρει έχει, σε μεθόδους, οργάνωση, θεωρητική αναβάθμιση. Σε όσους θέλουν να μιλάν για ανυπαρξία τάξεων, είτε προέρχονται από το νεοφιλελέ στρατόπεδο είτε από τον «προοδευτικό» χώρο, τέτοια παραδείγματα αγώνα είτε έγιναν πριν εκατό χρόνια, είτε γίνονται στον 21ο αιώνα είναι ικανά για να τους χαλάσουν τη σούπα. Και εδώ ας θυμηθούμε την εργατική έρευνα, που μας χάρισε η ιταλική εργατική αυτονομία, τη δυνατότητα να μελετάμε εργατικές συμπεριφορές και αντιστάσεις, σε όποιο χρόνο και πεδίο (παραγωγής - κατανάλωσης) και αν συμβαίνουν αυτές, είτε είναι μικρές είτε είναι μεγάλες.

Έχουμε επίσης την επταετία της χούντας, τους αγώνες και την αντίσταση που αναπτύχθηκε σ' αυτή, η οποία μπορεί να μας προσφέρει πολλά. Εδώ συχνά ο αριστερός χώρος είναι αυτός που ξεχνά, ξέχνα την συμμετοχή αναρχικών - αντιεξουσιαστών στην περίοδο της χούντας και στην εξέγερση του Πολυτεχνείου, ξεχνά την δυναμική αντίσταση, τις συγκρούσεις στους δρόμους. Έχουμε την δημιουργία ένοπλων οργανώσεων τόσο κατά τη χούντα, όσο και στην μεταπολίτευση μέχρι και τις μέρες μας. Οργανώσεις και αγωνιστές που πρόσφεραν πολλά, που έκαναν σημαντικές ενέργειες αντίστασης, που μοίρασαν πλούσιες θεωρητικά προκηρύξεις, και μας έδειξαν την σεμνή και αγωνιστική στάση κατά τη παρανομία και τις φυλακές. Άνθρωποι που κάνουν διαφορετικές επιλογές αγώνα δεν αξίζουν τον αφορισμό και την εγκατάλειψη στα χεριά του κράτους, αλλά τον σεβασμό και την αλληλεγγύη παρά τις όποιες διαφωνίες. Όποια δράση και αν γίνεται απέναντι σ' αυτόν τον γερασμένο κόσμο, μόνο να προσφέρει έχει στις σελίδες της επαναστατικής ιστορίας.

“ Η ταξική μνήμη οφείλει να οπλίζεται απ' όλες εκείνες τις στιγμές που οι καταπιεσμένοι ξεσηκώνονταν και αντεπιτίθονταν στην κυριαρχία. ”

Ένας λίγο αμφιλεγόμενος επαναστάτης του μακρινού παρελθόντος έλεγε: «Αυτοί επέκριναν και περιγελούσαν την υπάρχουσα τάξη με τη στυφή επιδεξιότητα των σαλονιών και μια εκλεπτυσμένη ποιητική γλώσσα. Τους ενδιέφερε απλώς αυτή καθεαυτή η διαδικασία της κριτικής. Και ήταν ικανοποιημένοι με τον ρόλο που έπαιζαν.» Έτσι λοιπόν η ιστορία οφείλει να δραπετεύει

από τα ακαδημαϊκά αμφιθέατρα και τα σαλόνια των αστών, και να «βολτάρει» στο πραγματικό της περιβάλλον, στους δρόμους, στους χώρους δουλειάς, στις αυτοοργανωμένες δομές του κινήματος. Οι αγωνιστές πρέπει να ξανά πιαστούν με την ιστορία, να την μελετούν και να βγάζουν συμπεράσματα από την πείρα των αγώνων των προηγούμενων εποχών, για να μπορέσουν να ανταποκριθούν στα σύγχρονα επαναστατικά καθήκοντα. Όσο μακρινή κι αν μας φαίνεται μια ιστορία της δεκαετίας του '30, '40, η αλήθεια είναι πως υπάρχουν στιγμές που αποδεικνύουν έμπρακτα το ποσό επίκαιρη είναι. Η βιβλιογραφία είναι μεγάλη, τα γεγονότα σπουδαία, το ξεπέρασμα των στενών ιδεολογικών διαφορών του παρελθόντος φαντάζει αναγκαίο στις μέρες μας. Είναι αδύνατον ένα επαναστατικό κίνημα να μην εμπνέεται από άλλα κινήματα, παλιότερων εποχών, όποιες απόχρωσης και αν ήταν αυτά. Οι Τουπαμάρος μας έμαθαν πως «τα λόγια χωρίζουν, οι πράξεις ενώνουν». Έχουμε έτσι να εμπνευστούμε από την Παρισινή Κομμούνα, την Οκτωβριανή και την Ισπανική επανάσταση, από τα εργατικά συμβούλια στην Γερμανία, από τους κοινωνικούς αγώνες και τις απεργίες του μεσοπολέμου στην Ελλάδα, από τον ΕΛΑΣ και τον ΔΣΕ, από τον Μάη του '68, την ιταλική αυτονομία, τα αντάρτικα πόλης σε Ευρώπη και Λατινική Αμερική.

«Να μην ξεχνάμε τέλος ότι η προώθηση της ιδεολογικοπολιτικής ενότητας των διαφόρων και διαφορετικών δυνάμεων του επαναστατικού και λαϊκού κινήματος φτιάχνεται μέσα από την εξέλιξη και τη δυναμική της συγκεκριμένης επαναστατικής πολιτικής πρακτικής και είναι εκείνη η συνθήκη που μπορεί να οδηγήσει και σε πιο συγκεκριμένες οργανωτικές συσπειρώσεις, συνεργασίες, και ενοποιήσεις των διαφόρων οργανωμένων και οργανωμένων δυνάμεων λαϊκού και επαναστατικού κινήματος. Πιστεύουμε ότι και εμείς έχουμε συμβάλει μέχρι τώρα, με την πρακτική μας σε αυτή την κατεύθυνση. Κάθε πρωτοβουλία που θα μπορέσει να την προωθήσει ακόμα περισσότερο, είναι και αναγκαία και σημαντική.»

ΕΛΑ

– 1992

*Για τον τίτλο: Με αυτό το σύνθημα έκλεινε προκήρυξη της Λαϊκής Επαναστατικής Αντίστασης, για το πραξικόπημα στην Κύπρο, τον Ιούλιο του 1974. 3

1. Κυκλοφόρησε στα ελληνικά (σε μετάφραση: Λ.), τον Απρίλη του 2007, ως ένθετο στο 3ο τεύχος του περιοδικού «Βίδα για την όξυνση του ταξικού ανταγωνισμού».

2. Έκδοση του Επαναστατικού Λαϊκού Αγώνα – ΕΛΑ: αντιπληροφόρηση, προπαγάνδισι, ιδεολογικοπολιτική σύγκρουση ενάντια στην καθεστωτική ιδεολογική κυριαρχία. Απρίλης 1992.

3. Λαϊκή Επαναστατική Αντίσταση. Προκηρύξεις 1971-1974. Εκδόσεις Γραφή και Αντίσταση, κατάληψη Terra Incognita.